

BUDAKESZIERDŐ • CSILLEBÉRC • FARKASRÉT • FARKASVÖLGY • ISTENHEGY • JÁNOSHEGY • KISSVÁBHEGY • KRISZTINAVÁROS • KÜTVÖLGY
MAGASÚT • MÁRTONHEGY • NÉMETVÖLGY • ORBÁNHEGY • SASHEGY • SVÁBHEGY • SZÉCHENYIHEGY • VIRÁNYOS • ZUGLIGET

Adventi fényárba borult a Városháza tér

5. oldal

Amikor mikrobusból érkezett az Unicum

Európai szupercentrum lehet a szívklinika

Ötletbörze a közösségi költségvetéshez

Közösségi szerelde, kutyás központ, jégpálya, óvodabusz, a gyalogosok biztonságos közlekedését segítő elképzelések – számos javaslat érkezett a XII. kerületben élőkől a Hegyvidéki Közösségi Költségvetés ötletbörzéi időszakában. A sokféle elképzelést első körben a hegyvidéki lakosokból álló Szomszédügyi Tanács rangsorolja.

Társkereső, ismerkedős eseményeket, például táncprogramot, társasjáték- és kvízeszt, sportnapot lehetne szervezni egyedülálló részére – írta az egyik online beérkező javaslat gazdája a Hegyvidéki Közösségi Költségvetés ötletbörzéi szakaszában. Ugyanő olyan helyi állásbörzét létrehozását is indítványozta, ami segítené összekapcsolni a XII. kerületi cégeket és állás-keresőket. Másvalaki kö-

FOTÓ: SÁRKÓZSY GYÖRGY

zösségformáló, csapatépítő jelleggel rendszeres szemétszedést hirdetne a zöldterületeken.

Miközben a parkokban még csak-csak találni padokat, az utcákon alig – ezt a hiányosságot pótolná egy ötletadó, aki szerint az idősek különösen örülnének, ha több helyen le tudnának ülni pihenni, beszélgetni. Van, aki a Normafa kevésbé frekvenciált részein helyezne ki padokat, alakítana ki pihenőhelyeket, hogy a látogatók tömege ne egy kis területre összpontosuljon. Akadt ugyanakkor olyan is, aki épp a Normafa központjában, a játszótérnél képzelte el egy mobil jégpályát, új attrakcióként. Ez egyfajta téli találkozóhely lehetne, ahol a fiatalok a friss levegőn sportolva tölthetnék a szabadidejüket.

(Folytatás a 3. oldalon)

Vitáris Iván és a Krétagyűjtők Szövetsége

Kállai Márton az entek között

Az önironikus „Woody Alain Delon”

11. oldal

FOTÓ: SÁRKÓZSY GYÖRGY

Hatévesen véletlenül lett gyerekszínész, miközben matchboxokat tologatott a rádióépület folyosóján; az Első Emelet egyik dalszövegét kórházban írta, unalmában; végül a Rapulók zenekar lett az „igazi saját zenei stílusa bölcsője”. Ma erdő mellett lakik, több civil szervezet munkáját támogatja, és igyekszik a természetet, a környezetet védve, visszafogottan élni. Dalokról, színházi sikerekről, az ARC közérzeti plakátkiállításról és az „Aranykőről” is beszélgettünk az Artisjus- és eMeRTon-díjas Geszti Péterrel.

Lehet máshogy utazni!

RÓLUNK IS SZÓL – FŐVÁROSI HÍREK

Legyen boldog a karácsony a rossz körülmények között élőknek is!

Ha karácsony, akkor fényflotta! Elindult a BKV fényflottája – pontosabban hat fényvillamos, egy fényfogas, egy fényhajó és a Mikulásbusz. A közlekedési eszközök az ünnepi

szített járműről a bkk.hu weboldalon olvashatunk részleteket. A fényvillamosok 2026. január 6-ig, a fényhajó december 30-ig, a Mikulásbusz december 23-ig közlekedik.

egészségtudományok iránt érdeklődő közönség előtt a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem (TF). Az intézmény előadásokat, rendezvényeket szervez a felnőtt és idősebb

moderálják. A hasznos tudnivalók és finom falatok mellett adventi meglepetés is várja a vendégeket.

A Hegyvidéken is közlekednek a MAN-ok. Nemcsak elektromos járműveket vásárol a Budapesti Közlekedési Központ (BKK), hanem modern dízeleket is, amikkel néhány napja már utazhatnak a fővárosiak a többi között a 105-ös vonalán. A huszonnégy MAN Lion’s City 12C típusú, alacsonypadlós autóbust a legmodernebb utastájékoztató rendszerrel szerelték fel, nagy felbontású külső LED-kijelzők és belső, színes TFT-monitorok segítik az utasokat.

Megfelelnek az Euro VIe környezetvédelmi normának, ami az Európai Unió egyik legújabb és legszigorúbb károsanyag-kibocsátási szabványa. A második ajtónál rámpával rendelkeznek, így a kerekesszékel, babakocsival közlekedők is kényelmesen használhatják.

A járművek kommunikálnak a látássérültek közlekedését segítő távirányítókkal, az utastéri jelzőgombokon Braille-írás van. A teljes belső teret kamerarendszer pásztázza, míg a beépített szenzorok forgalmi adatok biztosítá-

sával támogatják a BKK menetrendi és forgalomtervezési feladatait.

Érjen égig a fű! Ismét vissza nem térítendő támogatást kaphatunk a társasházi területek zöldítésére. Bár az Égig Éró Fű pályázat leadási határideje jövő március, érdemes már most nekiállni az előkészületeknek, már csak azért is, mert a kiírás szerint szükséges az előzetes tervezés, amit az egyeztetésekről készített jegyzőkönyvvel is igazolni kell. A pályázat alapvetően a fővárosi belső udvarok barátságosabbá, zöldebbé tételét célozza, méghozzá a klímataudatosságot szem előtt tartva – hiszen a zöld környezet nemcsak

Összesen 80 millió forint áll rendelkezésre, pályázónként 800 000–3 500 000 forint vissza nem térítendő pénzbeli támogatáshoz lehet jutni. A program utófinanszírozott, az elvárt önrész a teljes költség minimum 10 százaléka. Az elnyert támogatás legalább 60 százalékát csak növénytelepítésre és azzal összefüggő tevékenységre lehet felhasználni. Veteményes, fűszernövények ültetése, madár- és méhhotel, denevérodú telepítése – ezek mind beleférnek a pályázat szellemiségébe, szóval tényleg csak a fantázia szab határt az udvarzöldítésnek. A budapest.hu weboldalon rendelkezésre áll egy tervezési se-

A feldíszített járművek békés, meghitt hangulatot adnak, és az adakozásra is lehetőséget nyújtanak

időszakban járkák Budapest útjait. Hét különböző típusú villamos kap különleges díszítést: a klasszikus fényvillamos mellett egy KCSV-7, egy TW6000, egy T5C5K2, egy Ganz-csuklós villamos, egy Combino és – a hegyvidékiek nagy öröme – a fogaskerekű. A fényflottához tartozik a BKV 100-as típusú hajója, valamint az idén először egy Ikarus 280-as csuklós autóbusz is.

Az ünnepi flotta járművein normál díjszabással lehet utazni, kivéve a fényhajón, aminek a menetrendje a BKV honlapján (bkv.hu) található. A többi feldí-

A fényflotta a rászorulókat is segíti. A BKV a Katolikus Karitással együttműködve adományozási lehetőséget kínál a fényflotta segítségével. A járműveken kihelyezett QR-kódokon keresztül lehet támogatni a karitatív szervezet adventi segélyprogramját. Egyszerű, gyors és biztonságos módja ez az adakozásnak, ami hozzájárul ahhoz, hogy a karácsony a rossz körülmények között élőknek is boldog ünnep lehessen.

Nyitott kapuk a TF-en, adventi finomságokkal. Megnyitotta kapuit a sport- és az

korosztályoknak, ezzel is hozzájárulva az egészséges életmód népszerűsítéséhez, az életminőség javításához. Szó esik a mozgás jótékony hatásairól, a helyes táplálkozásról, és alkalmanként egészségügyi szűrések is lesznek. December 10-én Táplálkozás és tudatosság az ünnepi időszakban – az advent egészséges ízei címmel kezdődik előadás 16.30-kor a TF K1 épületének Athén-termében (XII., Alkotás utca 42–48.). A beszélgetést a TF Sporttáplálkozástudományi Központjának munkatársai, Shenker Horváth Kinga és Benda Szakszon Flóra dietetikusok

A társasházi udvarok zöldítése az ott lakók és az egész város érdeke is

a közérzetünket javítja, hanem ahhoz is hozzájárul, hogy a sűrű beépítettségű övezetek kevésbé forrósdojanak fel, és élhetőbbek legyenek a nyári időszakban.

gédlet, ami ötleteket ad, és bemutatja a már elkészült kertet. Az Égig Éró Fű pályázat benyújtási határideje: 2026. március 4.

Sokkal több, mint Egy Gondolat

Az ember azt gondolná, hogy lufikkal csak a kisgyerekek szeretnek játszani. De nem! A Livia Villa gondozásában elindított, „Egy Gondolat” elnevezésű, generációkat összekötő programon kiderült, hogy a játék örök, kortalan, és ha lehetőséget kapnak rá, az idősebbek sem akarnak kimaradni belőle.

Pontosan ez történt a Norma-fa Idősek Otthonában, ahol az Akadémiai Óvoda gyerekei Göncöl Judit pedagógus mode-

óvodai jelüket, és megmutatták vendéglátóiknak, akiknek ki kellett találniuk, hogy mi van a képen. Nagy nevetések közepete ez sikerült is, majd következett a még viccesebb lufidobálás.

„Az ötlet abból a felismerésből született, hogy bár a Livia Villa kiváló otthont biztosít minden korosztály számára, azonban sokan nem tudnak eljönni hozzánk. Így arra gondoltunk, házhoz visszük mindazokat az értékeket, szellemiséget,

gű időtöltést kínál. Értékes az idősek számára, mert lehetőséget ad arra, hogy kitörjenek a mindennapi rutinból, újra átéljék a játékoságot, és derűs órákat töltsenek el. Az óvodásoknak pedig azért is hasznos, mert olyan régi dolgokról hallhatnak, amik már szokatlanok a modern életben, és amiket leginkább emberi kapcsolatokon keresztül lehet megismerni. A foglalkozások összeállításánál ezért a közös alkotáson, a játé-

A generációkat összekötő program mindkét korosztálynak kellemes élményt és szórakoztató időtöltést ígér

rálása mellett önfeledten játszottak vendéglátóikkal. A Livia Villát vezető Balázs Márta, a program ötletgazdája örömet fejezte ki, hogy sikerült összehozni az óvodásokat és az időseket. Sajnos manapság a kicsik nem túl gyakran látják a nagyszüleit – tette hozzá –, ezért fontosak azok a rendezvények, amiken generációk tagjai egymással találkozhatnak, és szép élményeket gyűjthetnek.

Ezekből pedig nem volt hiány: a gyerekek először lerajzolták az

amiket képviselünk. Idetartozik a generációk összehozása is” – mesélt az előzményekről Balázs Márta, aki elmondta, egyszerre szeretnének mosolyt csalni a gyerekek és az idősek arcára, hiszen ma már ritkábban fordul elő, hogy együtt él a család több generációja. Az idősotthonok lakóira még inkább jellemző, hogy kevesebb gyerekacajt hal-lanak.

Ennek szellemében az „Egy Gondolat” mindkét korosztálynak szórakoztató és építő jelle-

kes feladatokon volt a hangsúly, ezzel segítve a korosztályokat, hogy valóban egymásra találjanak.

Rendkívül fontos ez a mai világban, ahol a technológia egyre nagyobb teret nyer a személyes találkozások kárára – hangsúlyozta Balázs Márta. Végezetül arra is felhívta a figyelmet, hogy várják más intézmények, személyek bekapcsolódását, mert szeretnék, ha minél több felemelő programot szervezhetnének.

MM.

Az önkormányzati képviselők fogadóórái

Választókerület	Név	Fogadóóra és cím
	Kovács Gergely polgármester	Előzetes bejelentkezés alapján a titkarsag@hegyvidek.hu e-mail-címen
5	Vadász Gábor alpolgármester Momentum	Előzetes bejelentkezés alapján a titkarsag@hegyvidek.hu e-mail-címen
8	Kocsik Tekla alpolgármester MKKP	Előzetes bejelentkezés alapján a titkarsag@hegyvidek.hu e-mail-címen
1	Kocsis Borbála független	Minden hónap első szerdáján 16.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes egyeztetés szükséges a kocsis.borbala@hegyvidek.hu e-mail-címen
2	Surányi Judit MKKP	Minden hónap első keddjén 16.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes egyeztetés szükséges a suranyi.judit@hegyvidek.hu e-mail-címen vagy a 06-20/560-4026-os telefonszámon
3	Pásztor Tibor MKKP	Minden hónap utolsó hétfőjén 16.00-tól a polgármesteri hivatalban, vagy előzetes egyeztetés alapján bármikor a mail@pasztortibor.hu e-mail-címen vagy a 06-30/954-4307-es telefonszámon
4	Mónus Angéla MKKP	Minden hónap első csütörtökjén 16.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes egyeztetés szükséges a monus.angela@hegyvidek.hu e-mail-címen
6	Kovács Dávid MKKP	Előzetes egyeztetés alapján a kovacs.david@mkkp.hu e-mail-címen vagy a 06-30/246-5266-os telefonszámon
7	Bürger Zoltán MKKP	Előzetes egyeztetés alapján a burger.zoltan@hegyvidek.hu e-mail-címen vagy a 06-30/262-0923-as telefonszámon
9	Dr. Novák István Momentum	Előzetes egyeztetés alapján a novak.istvan@hegyvidek.hu e-mail-címen
10	Visi Piroska Hegyvidék Jövőjéért Egyesület	Minden hónap harmadik hetének csütörtökjén 17.30-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes bejelentkezés szükséges a visi.piroska@hegyvidek.hu e-mail-címen
11	Fekete Orsolya MKKP	Előzetes egyeztetés alapján a 06-50/117-6144-es telefonszámon
12	Sasi-Szabó Tamás MKKP	Minden hónap második szerdáján 18.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes bejelentkezés: sasi-szabo.tamas@hegyvidek.hu
Kompenzációs lista	Fonti Krisztina Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Minden hónap első szerdáján 14.00-tól, előzetes bejelentkezéssel. Bejelentkezés a 06-1/375-7411-es telefonszámon
Kompenzációs lista	Menyhárt Éva Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Minden hónap első hétfőjén 15.00-tól. Bejelentkezés a 06-1/375-7411-es telefonszámon
Kompenzációs lista	Dr. Harmos Andrea Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Minden hónap harmadik keddjén 18.00-tól
Kompenzációs lista	Dr. Péchy László Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Bejelentkezés a 06-1/375-7411-es telefonszámon
Kompenzációs lista	Élő Norbert DK-MSZP-Magyar Liberális Párt-Liberálisok	Márvány utca 38. Minden hónap első keddjén 17.00-tól

Befutottak az ötletek, nem lesz könnyű a rangsorolás

(Folytatás az 1. oldalról)

Érdekes kezdeményezés a Repair Café, amely egyszerre támogatná a környezettudatosságot és a társadalmi összetartozást, miközben gyakorlati tudással vértézné fel a látogatókat. A „községi szereldében” szakemberek és önkéntesek segítségével javíthatnák meg az ügyfelek az elektronikai eszközeiket, a lakberendezési tárgyaikat vagy éppen a ruháikat. A hely találkozási pontként is működhetne, ahol ruhákat csereberélni, főzni, sütni lehetne, továbbá workshopokat rendezni szinte bármilyen fenntarthatóságot támogató témában.

Rendszeres, akár havonta változó szabadtéri tárlatok kaphatnának helyet a kerület különböző pontjain,

ha egy fotós javaslatára időjárás-álló, megvilágítható paravánokat vásárolna az önkormányzat. Ezen – a „Magyarország 365” fotókiállítás mintájára – fényképek, festmények, grafikák, háromdimenziós alkotások reprodukciói is megjelenhetnének. Érkezett ötlet a fogaskerekű svábhegyi álló-

FOTO: SÁRKÓZYGÖRGY

A közös célok reálisan megvalósítható javaslattá formálásához nyújtottak segítséget az ötletelő fórumok

másépületének kiállítóteremként történő hasznosítására is, ahol akár – a hely szelleméhez hűen – vasútmódelleket is be lehetne mutatni egy terepasztalon.

Az egyik ötletadó szerint leginkább egy közösségi fókuszú kutyás központra lenne szükség a Hegyvidéken,

amely a felelős állattartás fejlesztéséhez és a konfliktusok csökkentéséhez járulhatna hozzá. Egy lakó körbekerítené a Kakuk úti kutyafuttatót, hogy az ebek ne szaladhassanak ki a járdára, elkerülhetők legyenek

a gazdik és járókelők közötti nézeteltérések.

Valószínűleg sok család örülne, ha megvalósulna az óvoda-busz ötlete. Ha kisbusz szállítaná a gyerekeket a kerületi óvodákba, időt spórolhatnának a szülők, és a kisebb autóforgalom miatt csökkenhetne a környezetterhelés. A gyerekek több helyszínen, például a Városmajorban, a Gesztenyés kertben és a Mindszenty József bíboros térnél is játszótérfejlesztést szorgalmaznak.

Virányoson egy közösségi kertre, míg a sűrűn beépített Márvány utcában zöldítésre vágnak az ott élők. A Böszörményi úti lakók is több zöld felületet és fát szeretnének, de napvitorlákra is felmerült igény. A Kis-Sváb-hegyen élők a környék köz-

pontját, a Szent Orbán teret tennék rendbe, míg a Maros utca kapcsán az egyirányúvá tétel ötlete került elő: a terv szerint csak a Városmajor irányába közlekedhetnének a járművek, így több hely maradna a gyalogosoknak, zöldebbé, csendesebbé válhatna a környék.

A közvilágítás, valamint a járdák, lépcsők javítását, újabb szakaszok kiépítését több helyszínen is kérték a helyiek, emellett

arra is érkezett javaslat, hogy a gyalogosok biztonsága érdekében kapjanak erősebb megvilágítást a zebrák.

Újabb gyalogátkelőhelyek kijelölése, jelzőlámpák telepítése mellett lassításra ösztönző, világító kijelző, továbbá sebességtúllépés esetén pirosra váltó közlekedési lámpa is szerepel az elképzelések között.

„Az ötletek többségét online adták be a kerületiek, de papíralapon is érkeztek javaslatok. Jó néhányan eljöttek az általunk szervezett közös ötletelésekre is, amelyeken a résztvevők megbeszélhették, milyen célokat szeretnének elsődlegesen elérni, valamint a polgármesteri hivatal szakembereivel együtt tudták reálisan megvalósítható javaslattá csiszolni az elképzeléseiket” – mondta el lapunknak dr. Gozdán Dóra, a Községi Részvételi Iroda munkatársa.

A beérkező ötletek értékelése és rangsorolása első körben a XII. kerületi lakosokból álló Szomszédsági Tanács feladata lesz,

amelynek tagjait sorsolással választja ki a szervezőcsapat. (December 7-ig lehet jelentkezni tanácstagnak, a részletekről ezen az oldalon lejjebb olvashatnak – a szerk.) Ezután a hivatali szűrés következik – a szakemberek a megvalósíthatóságot vizsgálják –, jövő tavasszal pedig a kerület lakói szavazhatnak a „kalapban maradó” ötletekről. A nyertes javaslatok megvalósítására összesen 100 millió forintot biztosít az önkormányzat.

nm.

Kutyabarát fejlesztések, új padok és játékok érkeznek a Városmajorba

A városmajori park felújításának egyik fontos eleme, hogy a kutyások és a nem kutyások békében, egymást tisztelőben tartva használhassák a területet. A november végén megtartott lakossági fórumon – amelyet a Városmajori Szabadtéri Színpad Szalonkájában rendeztek – elsősorban a kutyások igényei kerültek előtérbe ezúttal.

Tabánban, vagy a Vérmezőn. A jelenlévők ötleteket is adhattak. Egyelőre főleg a kutyások szólatnak meg, akik többen nagyobb használhassák a területet. A november végén megtartott lakossági fórumon – amelyet a Városmajori Szabadtéri Színpad Szalonkájában rendeztek – elsősorban a kutyások igényei kerültek előtérbe ezúttal.

Az alpolgármester szerint több helyen az a gond, hogy bár

Svábhegyen is tervez tartani az önkormányzat.

A megújulás részeként már több új pad is kikerült a városmajori parkba, például a Beethoven-szobornál, a Nyúl utcánál és a plébánia környékén. Tíz pad a lakosság bevonásával szépült meg, ezek egyedi arculatot kaptak. A fogadótér környékén az asztalok is megújultak, a közeljövőben pedig a sakk mellett dáma- és malomjátékokra is alkalmas helyek várják majd a látogatókat.

A futópálya hibáit már november közepén kijavították a szakemberek. Az egyik sportpálya a kemény beton helyett rugalmas rekortánborítást kap, míg a másikon nem csak burkolatcserét terveznek, a fejlesztéshez pályázatot is adtak be. Tavasszal több helyen új pingpong-asztalokat is kihelyeznek a parkban. Szintén az egységes arculathoz tartoznak az új szemetsek, emellett a közcéék bővítését is tervezik. A szabadtéri színpad környékén már zajlanak a kertészeti munkák – tavaszra új gyeppel, élő növényekkel és korszerű öntözőrendszerrel teszik még szebbé a területet.

Az alpolgármester szerint a lehetőségek nagyrészt anyagi kérdéseken múlnak, sok fejlesztési ötlet vár megvalósításra. Nagy álmom például a játszótér felújítása. A fejlesztésekhez az önkormányzat adományokat is gyűjt, a néhány ezer forintos hozzájárulástól a sokkal nagyobb összegekig.

Arday Attila

FOTO: SÁRKÓZYGÖRGY

Sakkozni, dámázni és malmozni is lehet majd a park asztalain

Vadász Gábor alpolgármester elmondta, hogy korábban, egy személyes egyeztetés alkalmával, a városmajori kutyatulajdonosok csapata javasolta az úgynevezett integrált kutyafuttató bevezetését a parkban. Ez azt jelenti, hogy egyes részekben póráz nélkül is lehetne sétáltatni a kutyákat, máshol csak pórázon, bizonyos területekre – például a sportpályákra, frissen zöldített területekre – pedig egyáltalán nem léphetnek be a négylábúak. A fórumon azt is bemutatták, hogyan működik ez más budapesti helyszíneken, például a

jogszabály tiltja a póráz nélküli kutyasétáltatást, a rendszeres ellenőrzés hiánya miatt sokan mégsem tartják be ezt. Az utóbbi hónapokban a Hegyvidéken már voltak közös ellenőrzések a rendszerekkel és a hatósági iroda munkatársaival, és néhány esetben bírságot is kiosztottak. Az ellenőrzések frekvenciájának növekedését a kutyások kedvelik, ahol sok a gyerek, ott komoly gondot okozhatnak a szabadon futkározó kutyák. A mostanihoz hasonló lakossági fórumokat jövőre a kerület más részein, például a

Jelentkezzen a Szomszédsági Tanácsba!

A Szomszédsági Tanács egy XII. kerületi lakosokból álló tanácskozó fórum, résztvevői a Hegyvidéki Községi Költségvetés keretében beérkező lakossági ötletek értékelésével foglalkoznak. A tanács tagjai 2026 januárjában két szombati napot (a tervek szerint: január 17. és január 24.) és egy péntek estét töltenek el a javaslatok megismerésével, megvitatásával, fejlesztésével, majd rangsorolják ezeket. A XII. kerületi önkormányzat irodái e rangsor alapján vizsgálják meg az egyes ötletek megvalósíthatóságát, és hogy ezek megfelelnek-e a költségvetési keretnek.

A Szomszédsági Tanácsba a XII. kerületben élő, nagykorú lakosok jelentkezését várja az önkormányzat 2025. december 7., vasárnap éjfélig. Semmilyen

szakmai tudás nem szükséges, a kerületi lakosok saját élményei, tapasztalatai és véleményei számítanak a közös munka során.

A szakmai kérdések megválaszolásában az önkormányzat munkatársai állnak rendelkezésre. Ők akár a konkrét ötletek megvalósíthatóságáról, akár a kerület életét érintő egyéb kérdésekben tájékoztatást tudnak nyújtani. A Szomszédsági Tanács résztvevőinek az önkormányzat ebédet biztosít, szünetekben pedig kávéval, teával és rágszálalival készül, így a résztvevők tényleg a közös munkára tudnak koncentrálni.

Amennyiben a tanács tagjainak valamilyen támogatásra van szüksége a részvételhez, a szervezők lehetőség szerint igyekeznek segítséget nyújtani. Az önkormányzat a tanácstagok munkáját ajándéktulványokkal hálálja meg.

Jelentkezni a Községi Részvételi Iroda honlapján elérhető űrlap kitöltésével lehet: [reszvetel](#).

FOTO: SÁRKÓZYGÖRGY

A közösségi költségvetésre beadott ötleteket véleményezhetik a jelentkezők

[hegyvidek.hu/szt-jelentkezés](#). Akinek nehézséget okoz az online jelentkezés, annak az iroda munkatársai telefonon (+36-70/938-9818) vagy ügyfélfogadási időben személyesen segítenek a regisztrációban.

A jelentkezési határidő végét követően sorsolja ki a szervezőcsapat a tanácstagokat és a póttagokat. Az a cél, hogy a kerület lakosságához hasonlóan a tanács minél sokszínűbb legyen korcsoport, nem és iskolai végzettség szempontjából is. Így különböző háttérből származó emberek ülhetnek le beszélgetni, és oszthatják meg egymással

pénzügyi vizsgálata, tehát az is, hogy az adott ötlet megfelelő-e a költségkeretnek. Amennyiben a hivatali ellenőrzés olyan javaslatot talál, ami valamilyen okból nem megvalósítható, úgy a Szomszédsági Tanács által felállított sorrendnek megfelelően halad tovább a szakmai értékelés a soron következő legmagasabbra értékelt ötletekkel.

A megvalósíthatónak ítélt ötletek kerülnek majd fel a szavazólapra, és 2026 májusában ezekről dönthetnek szavazás útján a lakók. A megszavazott nyertes ötletek megvalósítása 2026 nyaratól várható.

Így tartanak nyitva az óvodák

Tájékoztató a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat fenntartásában működő óvodák nyitvatartási rendjéről.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 83. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a fenntartó dönt az óvoda éves nyitvatartási idejének meghatározásáról. A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról szóló 39/2018. (IX. 26.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 5. mellékletének 3.2 pontja szerint az önkormányzat által fenntartott óvodák nyitvatartásának rendjéről a polgármester dönt.

A KIMBI is ügyeletes óvoda lesz a jövő nyáron

Az Óvodavezetők Munkaközösségének javaslata és az Nkt. 49. § (3) bekezdése, a 83. § (2) bekezdés b) pontja, továbbá az SZMSZ 5. melléklet 3.2 pontjában kapott felhatalmazás alapján a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat által fenntartott óvodák nyitvatartási rendjét a 2025–2026. nevelési évre az alábbiak szerint határozom meg.

Az óvodák éves nyitvatartási ideje: az Nkt. 4. § 19. pontja értelmében a nevelési év az óvodában szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-ig tartó időszak.

Az óvodák téli zárva tartásának ideje: 2025. december 22. – 2026. január 2.

A téli szünet előtti utolsó nevelési nap: 2025. december 19. (péntek).

A téli szünet utáni első nevelési nap 2026. január 5. (hétfő).

A téli zárva tartás ideje alatt ügyeletet ellátó óvoda:

2025. december 22. – 2025. december 31. Hegyvidéki Mesevár Óvoda (1125 Budapest, Diós árok 1–3., telefonszám: 06-1/393-5190).

Az óvodák nyári zárva tartásának ideje: 2026. július 20. – 2026. augusztus 21.

Ebben az időszakban az alábbiakban felsorolt óvodák zárva tartanak:

- Hegyvidéki Mesevár Óvoda
- Mackós Óvoda
- Művész Úti Óvoda és Bölcsőde
- Normafa Óvoda
- Orbánhegyi Óvodák
- Táltos Óvoda
- Városmajori Óvodák
- Zugliget Óvoda

A nyári zárva tartás ideje alatt ügyeletet ellátó óvodák:

- 2026. július 20–31.: Süni Óvodák** (1126 Budapest, Németsvölgyi út 29., telefonszám: 06-1/355-4994).
- 2026. augusztus 3–19.: KIMBI Óvoda** (1121 Budapest, Tállya utca 22., telefonszám: 06-1/375-2521).

Az ügyeletes óvodák nyári zárva tartásának ideje:

- Süni Óvodák:** 2026. július 6–17. és 2026. augusztus 3–19. között.
- KIMBI Óvoda:** 2026. június 29. – július 31. között.

Intézményeinkben a téli és a nyári zárva tartás idején zajlanak azok a felújítási, karbantartási munkák, amik az óvodák nyitvatartási idejében nem végezhetők el. A nyári felújítási munkálatok ütemterve jelenleg tervezés alatt van, így az óvodák ügyeleti rendje változhat.

Az óvodák ügyeleti ellátásának pontos időbeosztásáról a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3. § (7) bekezdésének megfelelően legkésőbb 2025. február 15-ig tájékoztatjuk a szülőket.

Kovács Gergely polgármester

MEGJELENT

a XII. kerületi társadalmi szervezetek 2026. évi működési támogatására vonatkozó pályázat!

BEADÁSI HATÁRIDŐ: 2025. DECEMBER 19. 12 ÓRA

PÁLYÁZATI CÉL:

MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁS

OLVASD BE A KÓDOT ÉS PÁLYÁZZ TE IS!

Részletek: hegyvidek.hu/palyazatok-2026

A pályázattal kapcsolatos további információkért forduljon személyesen, telefonon vagy e-mailben a Közösségi Részvételi Irodához!

Címünk: Böszörményi út 19/a | **Telefon:** 0670 938 98 18
E-mail cím: palyazat@hegyvidek.hu

Amíg vannak közös történeteink, addig kötődünk egy helyhez

Budapest és a vidék viszonya, a kitörés lehetőségei és az átalakuló társadalmi determinizmusok voltak a témái a Liget Akadémia novemberi, Barabás Villában rendezett programjának. Az eltérő helyzetű településeken élők kilátásairól, lehetőségeik különbségeiről kérdezte Csury Balázs, a Liget Műhely munkatársa Virág Tünde szociológust.

Virág Tünde szociológus az elmúlt húsz évben elsősorban társadalmi csoportok közötti viszonyokat kutatott vidéki terekben. Fókuszba helyezve, hogyan próbálják az egyes településeken belül fenntartani az otthonos társadalmi rendet, és milyen eséllyel változtathatják meg ezt az alul lévőket.

A vidék rendkívül differenciált: van egy erős keleti-nyugati és egy településrendszerbeli megosztottság. Budapest az egyetlen igazi nagyváros, a következő szintű városok sokkal kisebbek, nagy a különbség a méretük között, ugyanakkor léteznek egészen kicsi falvak, önálló önkormányzatokkal.

Ennek következtében településrendszerünk fragmentált és sokszínű.

A keleti-nyugati megosztottság nem új jelenség, Szelényi Iván már egy hetvenes években megjelenő tanulmányában statisztikai adatokkal mutatta be, hogyan tendál a különböző társadalmi csoportok mozgása keletről nyugatra. Szociográfiákban írták le az ingázást, a feketevonalt jelenségét. Az ipari nagyvárosok szívóereje világszerte felgyorsult.

A legutolsó népszámlálás alapján Budapesten és agglomer-

ációjában él az ország lakosságának egyharmada. A fővárost körülvevő települések, valamint néhány nyugat-magyarországi helység népessége növekedett 2011 és 2022 között, legerőteljesebben Békés megye lakossága csökkent, és ugyanez az egyenlőtlenség vonatkozik a keresetekre is.

Ugyanakkor ha a hátrahagyott, hátrányos helyzetű településeket vizsgálják a szakemberek, más-más világot fedeznek fel. Erre a szociológus példát is hozott: munkájuk során egy megyei jogú város is bekerült a mintába, és amikor elmondták, hogy zsugorodó városokat kutatnak, ott kikérték maguknak a stigmatizációt. Ez a szakmai hiba rávilágított a statisztika, a kutatói preconcepció és a valóság ellentmondására. A „hátrányos helyzetű” mindig relációs kategória, nem lehet csak gazdasági megfontolásra építeni, sokkal fontosabb, hogy miként gondolkodnak az emberek a településükről, hogyan kötődnek hozzá.

Egy amerikai kutató vezette be a „morális közösség” kifejezést a kisvárosi közösségekre, amelyek megalkotják a saját szabályait, érintkezési viszonyait, és létrehozzák a szociális infrastruktúrákat. A legkisebb településnek is vannak olyan saját gyakorlatai, amiket az ott

Budapesten és agglomerációjában él az ország lakosságának egyharmada

élők betartanak. Ha valaki nem az adott közösségben szocializálódik, hanem beköltözik, annak meg kell tanulnia alkalmazkodni a közösség szabályaihoz.

Érdekes módon a szociális infrastruktúrán nemcsak intézmény értendő, hanem olyan helyi gyakorlat is, ami strukturálja a lakosok életét, például hogy ki

melyik étterembe, kocsmába, fagyizóba jár. Virág Tünde rámutatott, hogy ezek lehetnek a befogadás, de a kizárás terei is; ő például interjúzott két alföldi város polgármesterével, és míg

az egyik szóba sem hozta a két cigánytelepüket, a másik arról is beszélt, hogy kik azok a romák, akikre büszkék a városban.

Szociológusok „lokálisan integrálnak” nevezik azt a csoportot, amelyik egy településen belül, az intézményeken keresztül erőforrásokkal rendelkezik, és ezeket a város érdekében folyamatosan elosztja, minitársadalomként működik. Nem hagyhatók figyelmen kívül a vidék értelmiségijeit sem, ők ugyanolyanok, mint a budapesti elit, csak szeretnek vidéken élni.

A kiáramlásnak romantikája van, sőt alternatív – bio-, zöld, önfenntartó – szempontok is belejátszanak az új vonulatba. A mobilitásnak és a helyben maradásnak azonban ára van. A menni-maradni mindig mérlegelés kérdése: akik maradnak, nem feltétlenül vesztesek, az el- és visszaköltözés életciklusukhoz kötődhet.

A vidék rendkívül differenciált gazdaságilag, társadalomtörténetileg, politikailag, de fontos tudni, hogy ezek a közösségek bűvópatakszerűen – formálisan vagy informálisan – mindig is működtek, tehát megállapítható, hogy az erőforrások elosztása társadalomtörténetbe ágyazott közösségi gyakorlaton alapuló szokásrendszer. Azért érdekesek ezek a kutatások – fejtegette a szakember –, mert a vidéki kisváros olyan laboratórium, ami társadalmilag differenciált, és elég nagy ahhoz, hogy sok intézménye, erőforrása legyen.

Lényeges szempont, hogy a kisvárosokban nem elkerülhetők a mindennapi találkozások. A polgármesternek, iskolaigazgatónak még az akár 30-40 ezres

városokban is szembe kell néznie – a boltban, az utcán – döntése következményével. Jól szemlélteti ezt a tényt egy mondás, miszerint „kisváros az, ahol a pletyka, a hír egy hét alatt körbeér”. Az emberi viszonyok a mindennapi találkozásokon keresztül biztosítják az információáramlást. A személyesség meghatározó, és ez lényegi különbség a nagy- és a kisvárosok között, ennek alapján még a bal- és jobboldali hovatartozás is más dimenzióban mozog.

Kinek jár a középosztálybeli státusz? A települések társadalomtörténetének függvényében a közösségek eltérően gondolkodnak erről, a vagyonbeli, egzisztenciabeli szereplésről sűrűlődsé gerjeszt.

A középosztálynak egész Európában szembe kell néznie a lecsúszás érzésével.

A közönség felvetéseire az előadás végén szó esett a helyi önazonosság védelméről szóló törvényről is, ami a szociológusok között is téma, de még nem kutatják. Az előadó magánvéleménye szerint a legtöbb település évtizedes gyakorlatot emelt törvényerőre, és ezzel szentesítette, amit korábban személyes viszonyokon keresztül folytatott. A vezetők a település összképét, a helyi kultúrát, a társadalmi viszonyokat akarják megőrizni, a valóságban azonban kirekesztő módon járnak el. Mindemellett a törvény nem számol a piaccal sem.

Sz. D.

A mikrobuszból érkező Unicumtól a kuplerájellenőrzésig

Gebin, keretes áru, téesz, „szédelgő feldicsérés”, butikos – rég nem hallott szavak és múltidéző anekdoták segítségével nosztalgizáhattunk az Élő emlékezet előadás-sorozat novemberi estjén a Barabás Villában. Hogyan lehetett üzletet nyitni, mi volt a kisboltok titka, miért sikerült évtizedekig fennmaradniuk? És vajon tényleg annyival jobb volt a mátrai, mint az alföldi bor?

A XII. kerület 1873-ban I. kerületként jött létre, Pest, Buda és Óbuda egyesülésekor. Azonban már 1861-ben, a Déli pályaudvar átadásával megkezdődött az Alkotás utca, a Böszörményi út, a Nagyenyed utca, a Hajnóczy József – akkor még Bors – utca és a Krisztina körút építése.

Tömegközlekedés híján a lakók a saját környezetükben vásároltak,

ezért a földszintet általában meghagyták a kereskedelmi egységeknek.

Ezekből volt is bőségesen: kis-kocsmák, cukrászdák, trafikok, zöldségesek működtek nemritkán évtizedekig. Az Élő emlékezet elnevezésű önkormányzati helytörténeti előadás-sorozat legutóbbi összejövetelén Surányi Judit képviselő, szociálpolitikai és esélyegyenlőségi tanácsnok, valamint Tóth Eszter Zsófia történész, lokálpatrióta beszélgetett ismert helyekről és „titkos csemegekről” Ládonyi Jánossal. A vendég környékünk avatott ismerője, a XII. kerületi Tanács, majd Önkormányzat főtanácsosa volt, évekig felügyelte az ipart és a kereskedelmet.

A lakók és a boltosok között közvetlen viszony alakult ki, sok helyen füzetet vezettek a vásárlásról, és a számlát hétvégén egyenlítették ki. Az államosítás után egy-két cipész, órásmaradhatott meg, majd 1956 után sokkal több kereskedő kaphatott engedélyt szolgáltatásra, és a szövetkezeteket is fejlesztették.

A Böszörményi út az üzleteivel, a vendéglátóhelyeivel olyan volt, mint egy sétálóutca. A Kiss János altábornagy utca sarkán, a mai SPAR helyén a Budapesti Közért Vállalat élelmiszerboltja üzemelt. Míg a vállalatok, szövetkezetek rendkívül bürokratikus módon szerezhettek be árut, a „gebin” kezdetben szabadkasszás volt, csak el kellett számolni a bevétellel. Az úgynevezett keretes árukból – ilyen volt a gyulai kolbász, a téliszalámi, az Unicum – egy magánkereskedő egy évben meghatározott keretben vásárolhatott.

Ha valaki Unicumot akart inni, a Böszörményi út 13.-ban mindig kapott. A tulajdonos egy mikrobuszban tartotta, ha pedig elfogyott az engedélyezett mennyiség, az üres üvegeket kivitte, és behozta a teliket. Gyakran hírességek, sportolók kaptak jutalmul kocsmát, így a hatvanas években a Böszörményi út–

Nagyenyed utca sarkán Zsivótzky Gyula kalapácsvető üzemeltette Fakalapács nevű borozóját.

Sok lakáshoz nem tartozott pince, a lakók naponta kétnaponta a Tüzelő Kereskedelmi Vállalat pincéjéből vettek egy-két vödör szentet. Amikor az olajfűtés bevezetésével megszűntek ezek a pincék, minimális ráfordítással kocsmák jöttek létre az üres üzlethelyiségekben.

Az MSZMP Központi Bizottsága adta a helyet, az jelölte ki – a térszeknek garantált bevételként –, hogy honnan lehet bort vásárolni. Ám volt rá példa, hogy a törzsközönség ízlése mást kívánt: a Tartsay Vilmos utcában ma is működő Pali bácsi borozója a hatvanas években nyitott meg,

kecskeméti borral kezdte, ám amikor az alföldi borról áttért a mátraira, 100 százalékkal növekedett a forgalma.

Nagy vonzerőt jelentettek a környék benépesülésére a szanatóriumok, a vasút és a tudatos

Az 1990-es években vált hírhedtté a Hully Gully diszkó, ahol gyakran voltak komoly balhék – 1996-ban tönkre is ment

várospolitikai. Eleinte ügyeltek rá, hogy ne legyen túl sűrű a beépítés. A zöldvendéglők közül említésre méltó a Disznó és az Ördögöröm csárda – ma mindkettő magántulajdon.

Érdekes, hogy a Horthy-rendszerben a fogyasztóvédelemben létezett a „szédelgő feldicsérés”, ami azt jelentette, hogy ha valaki a termékét, szolgáltatását a valóságtól elrugaszkodva feldicsérte, „szédelgett” vele, azt megbüntették. A nyolcvanas évek Hegyvidékén a zöldségesek, a fogtechnikusok, a butikosok voltak „a gazdagok”, meg akik kül-szolgálatból jöttek vissza.

A butikok idegenvezetőikön, buszsofőrökön, hajósokon keresztül Bécsből, Jugoszláviából hozták a cuccokat. A Fodor

utca és a Mártonhegyi út sarkán lévő maszek kötő Szilágyiéknek például külön címkegyártó részlegük volt, szocialista fonálból kötötték a pulcsit, és „francia” címkét tettek bele... Az idegenvezetők 10 százalékos részesedésért vitték cseh és NDK-s csoportjaikat az üzletbe vásárolni.

Az ellenőrzésről is megtudtunk néhány zaftos sztorit.

Amikor egy bentesiszletből bárdal kergették ki az ellenőroket,

majd kiderült, hogy az áru nagy része kétes forrásból származik, azonnal megszüntették a boltot. A gyanús elemeket vonzó, Apor

Vilmos téri Hully Gully diszkót szintén be kellett zárni.

Egy eldugott helyen működő kuplerájellenőrzésről is mesélt Ládonyi János. A lakókat leginkább a várakozó taxikok zavarták, akiket úgy sikerült leküldeni egy parkolóba, hogy beígérték a kerületi Rendőrtiszt Főiskola, a BM Továbbképző és a Zászlóképző Intézet hallgatóinak rendszeres razziáját az örömtanyán – tudományos diákköri dolgozatok elkészítése céljából.

Sz. D.

■ Az Élő emlékezet sorozat következő előadása december 9-én 18.00 órakor kezdődik a Barabás Villában. A címe: Ez a Pepsi érzés – Az 1980–90-es évek fogyasztástörténete.

Megnyílt a hegyvidéki adventi vásár a Városháza téren

Ne nyugodjunk bele a rossz hallásba!

„A vakság elválaszt a tárgyaktól, a siketség elválaszt az emberektől” – vallotta a gyerekkorában megsüketülő és megvakuló, mégis diplomát szerző amerikai Helen Keller, akinek a tanácsait az Egyesült Államok elnökei is kikérték. Ma már bizonyos típusú súlyos hallásvesztés is jelentősen javítható, bár a természetes hallást nem minden esetben lehet teljes mértékben helyreállítani. A szinte mindenkit érintő hallásromlásra pedig számos hatékony megoldás létezik. A többi között ezeket ismertette a Hegyvidékiek Egészségiskolája idei utolsó előadásában prof. dr. Gerlinger Imre. Ahogy a fül-orr-gégész szakorvos fogalmazott: a siketség az egyik legnagyobb csapás – éppen ezért nem szabad belenyugodni.

A fül az egyik legérzékenyebb érzékszervünk: a 20 és 20 000 Hz közötti frekvenciatartományt képes érzékelni, és egészen finom intenzitáseltéréseket is meg tud különböztetni. Három részből áll: külső, közép- és belső fül. A dobhártya mögött helyezkedik el a középfül, amelyben három hallócsont – a kalapács, az üllő és a kengyel – találhatót.

A hanghullámok a dobhártyát, a dobhártya pedig a hallócsontokat rezegteti, és ez a rezgés megy tovább a belső fül csigájába. Itt a folyadék a felső járatban (*scala vestibuli*) halad végig, majd a csiga csúcsánál átjut az alsó járatba (*scala tympani*). Maga a hallószerv a középső csigajáratban van: a hanghullámok az alaphártyát rezegtetik, a szőrsejtek elhajlása pedig elektromos jeleket hoz létre, amelyek a hallóidegen keresztül az agyba jutnak, és ott hallásélménnyé válnak.

A csigában (cochleában) kialakuló, úgynevezett haladó hullám, valamint a csiga tonotópiája – vagyis az, hogy a különböző szakaszai eltérő frekvenciákra érzékenyek – Békésy György felfedezése, amiért Nobel-díjat kapott. Érdekesség, hogy Békésy nem orvos volt, a

Magyar Posta fizikusaként kapott felkérést a telefonmikrofon tökéletesítésére.

Minderről prof. dr. Gerlinger Imre, a Budai Egészségközpont fül-orr-gégész szakorvosa beszélt a Hegyvidékiek Egészségiskolája novemberi előadásában, ám itt még nem ért véget a történeti visszatekintés. Megemlítette, hogy Beethoven már 31 éves korában tapasztalni kezdte a halláscsökkenést és az egyre erősödő fülzúgást.

Először a magas hangokat veszítette el, ami egyébként 60-70 évesen sokaknál megtörténik.

A szőrsejtek életkorral járó pusztulása miatt alakul ki az idősebbekre jellemző „hallom, de nem értem” állapot.

A hallókészülékek régebben kétségkívül nem nyújtottak szép látványt: ormótlanak voltak, és hátrányosan változtatták meg az ember kinézetét. Nem úgy, mint egy jól megválasztott szemüveg, amely viselője előnyére vált. Napjainkban azonban a hallókészülékek sokkal diszkrétebbek, valójában miniatűr számítógépek, és

Egyik legérzékenyebb érzékszervünkről, a fülről tartott előadást dr. Gerlinger Imre fül-orr-gégész szakorvos

szinte észrevétlenek, így az elenérzés is jóval kisebb az irányukban.

Nem túlzás azt mondani, hogy ahány hallókészülék, annyiféle. Alapvetően a hallójáraton keresztül erősítik a hangot, de léteznek középfül-implantátumok és cochleáris implantátumok is, amik közvetlenül a csigához kapcsolódnak. Ha a cochlea sérült, vagy nem működőképes, bizonyos ritka esetekben alkalmazható az úgyneve-

zett agytörzsi implantátum (ABI), amely közvetlenül a halólópálya agytörzsi részéhez csatlakozik – ez azonban csak nagyon speciális esetekben jöhet szóba. Emellett vannak csontvezetési implantátumok is, amik kihasználják, hogy a csont és az agyvíz kiválóan vezeti a hangot, így megkerülhetik a károsodott középfület.

A lehetséges hátrányok között érdemes megemlíteni az úgynevezett okklúziós effektust, aminek az oka az, hogy a hallókészülék lezárja a hallójáratot, a mély frekvenciák pedig felerősödnek, és ez kellemetlen, „a saját hang túl hangos” érzést okozhat. Panaszra adhat okot az akusztikus feedback is: ebben az esetben a kiszökő hangot a ké-

gyulladás, okklúziós effektus vagy fülzsír-felszaporodás.

Alvar Wilska finn szakember ismerte fel, hogy mágneses térben rezgésbe hozhatók a dobhártyára helyezett apró mágnesek, és ezzel erősíthető a hallás.

Érdekesség, hogy nemcsak a középfül-implantátumok, hanem a Molotov-köztél is az ő nevéhez köthető,

miként jelentős szerepe volt az elektromikroszkópok fejlesztésében is.

Valamennyi középfül-implantátum műtéttel ültethető be. Míg az elektromágneses típus kívülről minimálisan látható, a piezoelektromos teljesen rejtett – viszont ötévente cseréire szorul. Az elektromechanikus implantátumok szintén teljesen láthatatlanok.

A csigához kapcsolódó belsőfül-implantátummal egy siketen született gyermek, ha a szakemberek időben felfedezik nála a problémát, és két éves koráig megtörténik a beültetés, hallóvá tehető. Amennyiben valaki egyik napról a másikra veszti el a hallását, ez az implantátum a legtöbb esetben visszaadhatja azt.

A fül-orr-gégész szakorvos végezetül arra hívta fel a figyelmet, hogy a hallásvesztés nemcsak a szociális kapcsolatokat rombolja, és depresszióhoz vezethet, hanem jelentősen növeli a demencia kialakulásának esélyét, illetve korábbi megjelenését is. Már csak ezért is fontos a hallás javítása.

sm.

Hozza vissza a hangokat az ünnepbe!

Diszkrét,

szinte láthatatlan

amplifon

A hallásod. Az életed.

Ingyenes hallásvizsgálat bejelentkezés: +36 1 686 2220

1122 Budapest, Magyar Jakobinusok tere 2-3.

A hirdetésben szereplő Phonak Virto I90-I0 NW O hallókészülék társadalombiztosítás által nem támogatott gyógyászati segédeszköz.

A kockázatokról olvassa el a használati útmutatót vagy kérdezze meg kezelőorvosát!

Amikor a kíváncsi vaddisznó taxiba akart ülni

A XII. kerületről szóló híradások egyik főszereplője a vaddisznó lett. Folyamatosan nő a bejelentések, a különböző helyszíneken készült fotók, videók száma, miként a bosszankodás és az aggodalom is. Amíg korábban inkább a kerület magasabban fekvő, erdősebb tájain – a Normafa, Svábhegy, Zugliget, Csillebérc, Farkasvölgy vagy a János-hegy környékén – tűntek fel a vaddisznók, ma már nem ritka, hogy a Városháza téren, a Németvölgy vagy a Városmajor csendes utcáiban sétálgatnak. De vajon mindig így volt ez? Valóban új jelenség a városi jelenlétük, vagy csupán visszatértek a régi otthonukba? Ahhoz, hogy megértsük a mostani helyzetet, érdemes visszalapozni a múltba – egészen addig az időszakig, amikor még természetes volt a vaddisznók jelenléte környékünk erdeiben.

„Rég elmúltak már azok az idők, mikor Mátyás király vadászkeretének hangjai s kopófalkáinak csaholása verte fel a Zugliget csendjét, midőn még szarvasokat, medvéket, vaddisznókat hajszoltak ott a százados fák sűrűjében a merész délceg vadászok” – olvashatjuk a *Vasárnapi Ujság* 1904. február 14-i számában. Valóban, már Mátyás király korában gazdag vadállomány élt a Budai-hegység erdőségeiben, köztük szarvasok, sőt, olykor még medvék és farkasok is. A vaddisznó mindig is „alapvadász” számított, hiszen ezek az erdők ideális élőhelyet kínáltak számára. A királyok és főurak kedvelt vadászterülete volt a környék: Mátyás mellett IV. Béla és Luxemburgi Zsigmond is rendszeresen megfordult itt.

A 19. század közepéig a budai hegyek településeinek többsége német nevet viselt, így a Zugliget is *Sauwinkel* néven szerepelt a korabeli térképeken és újságokban. A szó jelentése disznózug, ami a környék bőséges vaddisznóállományára utalt. A kor ízlésének azonban kissé „póriásnak” tűnt ez az elnevezés, ezért a magyar nyelvújítás egyik lelkes alakja, Döbrentei Gábor finomított rajta. Elhagyta a *Sauwinkel* első betűjét, így született meg az *Auwinkel* – magyarul: Ligetzug –, és ebből lett aztán Zugliget. Így tehát a mai elnevezés a vaddisznóknak köszönheti az eredetét, csak éppen az idők során, akárcsak a hegyek vadjai, kissé megszélidült formában maradt fenn.

Nem véletlen, hogy a Hegyvidék térképe ma is őrzi a hajdani vadregényes idők emlékét. A Disznófő-forrás, a Fácán ven-

déglő, a már eltűnt Szarvas-forrás egykori nevei mind a vidék hajdani, vadban gazdag múltját idézik.

VADDISZNÓ MINT KURIÓZUM

A 19. század végén a Zugliget már nem a vadászatok helyszíne volt, inkább a természet csendjét kereső városi kirándulók kedvelt úticélja. Bár azt gondolhatnánk, hogy akkoriban sok vaddisznó kóborolt a környéken, ám ez nem így volt. A lapok kuriózumként írtak róluk, és ha felbukkant egy példány, hosszasan tárgyalták, honnan érkezhettek.

A *Budapesti Hírlap* 1890. december 17-i számában arról írt,

Néhány évvel később, 1904-ben már egy egészen más Zugliget képe sejlett fel a *Vasárnapi Ujság* február 14-i számában. A vadászat továbbra is része maradt a budai hegyek életének, de immár inkább társasági eseményként, mintsem királyi szennvedélyként. A lap szerint egy kis vadásztársaság, amelynek hölgyek is a tagjai voltak – ami akkoriban igazi újdonságnak számított –, a budai erdőkben járt. Fényképek is készültek a sportos nőkről. Az újság megírta, hogy „manapság – s ez igen helyesen van – a testedző sportok a hölgyek közt is terjednek s nem csak a korszolya vagy tenispályán, hanem néha

A 20. század elején néha már nők is puskát ragadtak a vadászatokon (1904)

hogy a tél beálltával hat vaddisznót láttak a Disznófő környékén: „Ilyenkor tél idején még vadállatja is van a zugligetnek, mely máskéülben

annyira békés hely már, hogy még az oroszlán is tüstént polgári kirándulóvá szelídülne benne.

Télnek idején azonban el eltéved néha ide is valami rosszul informált vadállat s a zugliget völgyeit visszaemlékezteti azokra a büszke időkre, mikor ők még Mátyás király vadászhelyeül szolgáltak.

vadászatokon is láthatunk nőket, akik a puskát ugyancsak ügyesen kezelik.

A környék egyik legemlékeztetesebb vaddisznókalandja 1925 októberében zajlott le, amikor egy különösen kíváncsi példány úgy döntött, közelebbről is megismerkedik a Hegyvidékkel és a budai várral. A *Nemzeti Ujság* 1925. október 18-i, tréfás hangvételű beszámolója szerint a „pilisi hegyek egyik vaddisznója” megirigyelte a párizsi állatkertből megszökött Zizi nevű leopárd világhírét, és elhatározta, hogy ő is városi sétára indul. A történet szerint hősünk először a János-hegyen gyönyörködött Budapest éjszakai fényeiben,

Vaddisznó-rezervátum Bécs mellett 1874-ben

amikor váratlanul összetalálkozott egy rendőrrel. „Érthetetlen – írta a lap –, de el kell hinni, ahogy a rendőr mondja: nem a biztos úr, hanem a vaddisznó ijedt meg a találkozáskor.”

A csillogó kard láttán az állat hanyatt-homlok menekülni kezdett, a rendőr pedig – mint valami némafilmes hős – üldözőbe vette. A hajszához rövidesen tucatnyi társa csatlakozott, és a fogócska egészen a fogaskerekű svábhegyi állomásáig tartott. Ott több lövés is eldőrdült, ám a „városi túrára induló” vadkan ügyesen kikerülte mindet, és továbbszaladt a Déli vasút irányába. Hajnalra már a fél város talpon volt, a *Nemzeti Ujság* szerint „százán és százán lepték el a Krisztina körút környékét, mindenki látott, mindenki tudott valamit – sőt, elterjedt a hír, hogy a Széna téren egy autótaxiba akart ülni az agyaras.”

A vadkan a Vérmezőn át felrohant a vár lépcsőin, és végül a királyi vár kertjében érte utol a végzete.

A helyszínre siető vitéz Magossy Antal rendőrfelügyelő a miniszterelnök vadászfegyverével terítette le a csavargó kedvű négylábút. A miniszterelnök ezután elrendelte, hogy a vadkan húsát jótékony célra – valószínűleg a rendőrségi étkezdének – adják.

„CSÖNTÖRGÜNK, TELJESEN CÉLTALANUL!”

Az 1960-as években már azt emlegették a vaddisznókkal kapcsolatban, hogy túl nagy számuk miatt lassan nehezen kezelhetővé válnak. A *Magyar Nemzet* 1961. január 22-i számában arról írt, hogy egy zuglói gépkocsivezető, Schell László, a préskovácsok vadásztársaságának tagja mázsás vadkant ejtett el a János-hegy északi lejtőjén, nem messze az Úttörővasút pályájától.

A történet szerint Schell épp nyúlra vadászott Csillebérc környékén, amikor váratlan vendég került a hajtók gyűrűjébe: egy hatalmas vadkan. A lövés pontos volt, az állat azonnal elterült. Mint a vadászok elmondták, egyre gyakrabban jelennek meg vaddisznók, így lehetséges, hogy akkoriban kezdődött a mai napig tartó szaporodásuk és tömeges elterjedésük a környékbeli erdőkben.

A cikk így fogalmazott: „A vaddisznó vadászatot cseppet sem tartják ritka eseménynek, mert a vaddisznó újabban ezen a környé-

ken elég gyakori. A Kút völgy, a Zugliget, a Csillebérc és a Jánoshegy pagonyjaiban, fiatal sarjerdeiben vidáman tenyészik, sőt úgy is mondhatnánk, garázdálkodik a vaddisznó. [...] Hogy honnét kalandozott idáig a vad? Vadászok és erdészek szerint nem valószínű, hogy a Pilisi-hegyekből, vagy a Vértesből. Szinte kézenfekvő, hogy a közeli nagykovácsi rezervátumból tört ki korábban néhány vaddisznócsalád, aztán ebben az ideális környezetben gyorsan el is szaporodott. [...] Csillebértől a vadászok maguk vezették be a vizet az erdőbe, több száz méterre, és ahol a vad vizet talál, ott szívesen megtelepszik. Mostanában valósággal sétálgatnak a vaddisznók a budai erdőkben. A budakeszi autóbuszok vezetői mondják, hogy éjszakánként úgy húznak át az országúton a

vaddisznókkal a budai hegyek. Ami a század elején még szenzációnak számított, lassan mindennapos látvány lett. Manapság pedig már az a különös, ha eggyel sem találkozunk az éjjeli Normafán, vagy éppen a János-hegyen.

A vaddisznó ma is a budai erdők legnagyobb, ám alapvetően békés lakója.

A farkasok és a medvék már rég eltűntek a környékről, ő viszont alkalmazkodott a város közelségéhez. Az azonban biztató, hogy ha végiglapozzuk a régi újságokat, alig akad említés vaddisznók által okozott komoly balesetről. Tény, hogy időnként lemerész-

Karikatúra a Népszabadságban – 1984-ből...

gépkocsi lámpájának fényében a vaddisznók, hogy lassítaniuk kell, nehogy elgázolják őket.

A vaddisznók a nyolcvanas években már a humorlapokban is visszatérő témát szolgáltattak. A *Ludas Matyi* 1984. november 8-i száma például így gúnyolódott a Normafa környéki helyzetről: „A lapok is megírták, hogy itt, a Normafa környékén, tele van az erdő vaddisznóval. Bóklásznunk, kérem, csöntörgünk, teljesen céltalanul. Önök büszkén hirdetik, hogy Magyarországon teljes foglalkoztatottság van, ugyanakkor eltűnik, hogy tucatnyi vaddisznó lopja itt a napot, mihaszna csörtetések és dagonyázások közepette. Hát szép ez? Humánus?”

A humor találó volt: ekkorra már valóban újra benépesültek

kednek az utcákba, parkokba, kertekbe is, ami sokakban aggodalmat kelt, mások szerint viszont ez természetes folyamat, csak visszahódítják egykori élőhelyeiket.

Egyik napról a másikra valószínűleg nem tűnnek el, de ha megismerjük és megértjük, mióta és miért részei a Hegyvidék történetének, talán könnyebben elfogadjuk a jelenlétüket. A vaddisznók ugyanis – akár a régi források, akár az új hírek szerint – mindig is a táj „tartozékai” voltak, csak más-más szerepben: eleinte vadászszákmányként, aztán a terület névadóiként, ritka vendégként, ma pedig hétköznapi, bár nem annyira szívesen láttott szomszédként.

Földváry Gergely

Sauwinkel (azaz disznózug) a mai Zugliget korábbi névváltozataként szerepel egy 1830-as budai bortérképen

Gondolkodhatunk másképp, de a problémánk ugyanaz

Kötelességünk együtt élni az elszaporodó, városiasodott vaddisznókkal? Nevezzük őket cuki malacoknak vagy veszélyes vadaknak, a probléma ugyanaz – és ezt ezúttal rendhagyó formában, vitaszínház keretében beszélhették meg a leginkább érintettek, a XII. kerületben élők.

A kultúra kommunikáció – akár ez is lehet a vitaszínház mottója, amelynek alapszabálya egymás véleményének tisztelete. A prog-

Jókai Klubban. A három blokkból álló programot egy-egy jelenet nyitotta meg. A szakemberek személyes beszélgetések és lakos-

nyi úton, de még a Zugligeti úton sem vaddisznóval, annak semmi baja velük, ám akit már ért valamilyen atrocitás, másképp vélekedik.

Erdő mellett élni adottság. Aki nem városi közegben szocializálódott, annak a kertbe látogató vad az élet természetes része – osztotta meg gondolatát egy kissvábhegyi lakó. Ő sokat jár gyalog, éjszaka is, három gyere-

dott meg vaddisznó a kerületben. Egy hölgy korábbi és mostani tapasztalatairól mesélt: negyven éve gyalog jártak a zugligeti templomba – akár este is, hittanra –, és sohasem találkoztak vaddisznóval, nem voltak feltúrva a Zugligeti úti előkertek. Most pedig a Diós árok-nál minden este sétálgatnak az állatok. Gyerekkorában a hangos beszéd, a kulcszsomózörge-

tak. Évente országosan 155 ezer állatot lőnek ki, az utóbbi hat esztendőben csökken a számuk. Nem az erdőből jönnek be, itt szaporodnak, itt élnek – ezt jelkövető segítségével állapították meg.

A következő jelenet egy Facebook-csoportban zajló kommunikációt mutatott be, amelynek tagjai a vaddisznókérdést tárgyalták meg, nem is annyira karikírozva... Az ehhez kapcsolódó állítás –

„A közösségi média felületein nincsenek hiteles információk”

– azzal a megállapítással jutott nyugvópontra a vitában, hogy egyetlen információ hitelességét sem lehet kizárólag a közösségi médián keresztül ellenőrizni, érdemes szakmai, tudományos vélemények alapján tájékozódni.

Azzal mindenki egyetértett, hogy egy mindannyiunkat érintő, komoly kérdést nem szabad csak a közösségi médiában megbeszélni. Ráadásul a „megbeszélni” és a „kibeszélni” kifejezések között van különbség: az utóbbi nézeteket vet fel, míg megbeszéléskor a megoldás felé lépünk tovább. A közösségi mé-

dia a diskurzus egyik, de nem elégséges színtere, fontos a személyes megbeszélés lehetősége is, mint amilyen például ez a vitaszínház. Lehet, hogy másképp gondolkodunk, de a problémánk ugyanaz.

„A kerület nem bír el több beköltözőt”

– hangzott a harmadik jelenet problémafelvetése. A résztvevők – a „Nem kell lakópark a Svábhegyre” közösségi oldal adminisztrátora is jelen volt a programon – megegyeztek abban, hogy a szabályokat a piac és a társadalmi értékítélet alapján kell meghozni, viszonylagos konszenzussal. Az biztos, hogy nem kellene újabb részeket kiharapni a még érintetlen területből.

„Egy és háromnegyed óra valószínűleg nem alkalmas egy ekkora téma megbeszélésére – összegzett a végén Sereglei András –, de eljutottunk a legfontosabb kérdéshez: mi, polgárok, rá tudunk-e jönni, mi a valódi problémánk? Ez a mi felelősségünk.” Azzal zárta szavait, hogy számára felemelő volt ennyi felelős, önálló véleménnyel rendelkező embert meghallgatni a saját életteréről szóló vitában.

Sz. D.

„Melyik térfelet válasszam...?” – a vitaszínházak résztvevői a vezető direkt megosztó állításai alapján ülnek le egyik vagy másik oldalra

ram lényege, hogy két térfélen, egymással szemben elhelyezett székeken ülnek a résztvevők, annak alapján választva oldalt, hogy egyetértenek-e, vagy sem a vezető szándékoltan megosztó állításaival. A diskurzusba bármikor be lehet kapcsolódni, és szabad térfelet változtatni, ha meggyőző érv hangzik el.

A vadkan című – a XII. kerületi önkormányzat támogatásával és a Községi Részvételi Iroda segítségével rendezett – vitaszínházi estet a Káva Kulturális Műhely szakemberei, Sereglei András színész-drámatanár, rendező, Milák Melinda színész-drámatanár és Somorjai Márton színész-drámatanár vezették a

sági fórumok alapján „készültek fel” a XII. kerületből.

A színészek elsőként egy kerületben élő vaddisznócsaládot jelenítettek meg, az ehhez kapcsolódó, megvitatásra kínált állítás pedig így hangzott:

„A városiasodott vaddisznókkal együtt élni nem veszélyes, és egyfajta kötelességünk is, ha ebben a kerületben élünk.”

Az rögtön kiderült, hogy aki eddig nem találkozott a Böszörmé-

ke közül az egyik egyedül közlekedik – és csak egyszer láttak disznót, ezért nem tudja vésszéyként érzékelni.

Am nemcsak az erdő melletti területek érinti a probléma, nemrég a polgármesteri hivatal mellett csörtetett egy jószág... A XII. kerület 40-50 százaléka erdő. A biológiai egyensúly az elmúlt években bomlott meg, ma már nem három-négy vaddisznó kószál kerületszerte, hanem 400-500 példány él csordákban a Hegyvidéken. Márpedig ez a mennyiség nem természetes.

Amíg az ember nem kerül konfliktusba a vaddal, azt gondolhatja, nem veszélyes – vélekedett egy férfi, akit már táma-

tés távol tartotta őket, de néhány éve egy vadkan kutyát támadott meg a Gím utcánál, valószínűleg a kerti sütogetés illata vonzotta oda.

Ez nem rezervátum, nem háborítatlan természet, vannak fák, utak, bicikliút és kutyások – csatlakozott az elmondottakhoz egy hozzászóló, aki szerint ember által formált az erdő, úgy-szintén a vadgazdálkodás, és a kerület városi részében nincs keresnivalójuk ezeknek a négylábúaknak. Van abban igazság, hogy nincs mit enniük, de amiatt élnek sokan, mert túltartott a vadállomány, és e mögött a politika áll – jegyezte meg, amire válaszul adatok is elhangoz-

Szervusztok, mackók! – köszönt el gondolatban az ablakpárkányon ülő plüssmedvéktől, azzal kulcsra zárta polgári munkahelye ajtaját, és kilépett az utcára. Gondolatai azonnal a kiadó, a kiadója hetvenedik születésnapja felé kanyarodtak: három óra múlva nagyszabású gálaműsor veszi kezdetét. Erre eleve nem lehet nem gondolni, de az az igazság, hogy treníroznia is kellett magát.

Először is: bármire, ami délután négy után vette kezdetét, treníroznia kellett magát, ugyanis, függetlenül attól, hogy úgynevezett polgári munkája egyáltalán nem volt megerőltető, a „nap végére” mindig annyira elfáradt, hogy külön erőt kellett gyűjtenie a folytatáshoz (mert hát a nap valójában sosem ért véget délután négykor, ezt mondanunk sem kell). Másodszor: kicsit hangolódnia kellett arra, hogy tehát ő most íróként megy majd erre a nevezetes születésnapra. A polgári munkahelyén nem hirdette, hogy ő amúgy író volna, nemhogy hivatkozni nem akart vele, egyenesen titokban akarta tartani. Paradox módon ez a titok segített neki elhinni, hogy az. Mert muszáj volt elhinnie: ez szintén nem hivatkozás, egyszerű szükség-szerűség. Ha nem tartod magad írónak, vagy még inkább: ha nem írónak tartod magad, akkor mégis hogyan vess papírra akár egyetlen egy mondatot? Ettől függetlenül valahányszor a kiadója rendezvényeire sietett, azonnal eszébe jutottak az íróbbak és legíróbbak, és most különösen szerencsésnek érezte magát, hogy három napja szerkesztője telefonon közölte vele a hírt: kéziratát elfogadták, kötete a jövő évben várható. Így mégiscsak könnyebb.

Nem is gyötörte magát az íróbbakkal és legíróbbakkal való összevetéssel, hanem a trenírozás harmadik szakaszára ugrott. Még egyszer sorra vette, mibe fog átöltözni, felsője, szoknyája, harisnyája hol is található most, és ez a fejben készülődés örömmel töltötte el.

Otthon aztán csak végre kellett hajtani a tervet. Ilyenkor fontos volt, hogy ne húzza keresztül a saját számításait, például ne próbáljon fel három másik felsőt és még egy szoknyát, vagy ha már rátör a kényszer, legalább legyen milderre ideje. Most volt. Volt ideje enni egy keveset, volt ideje lezuhanyozni, volt ideje elkészíteni az elképzelt összeállítást, valamint három másik felsőt és még egy szoknyát, amelyeket mind fel is próbált, különböző kombinációkban, és mind le is vetett, bosszankodva, hogy visszatérjen az eredeti elképzeléséhez. De még mindig volt ideje.

Hegyvidéki levegő
Tamás Zsuzsa:
Miféle randi
(Turi Tímeának)

Úgy lépett ki az utcára hosszú, barna, selymesen csillogó szaténszoknyájában, hogy tudta, bőven időben fog megérkezni az Urániához, a hajdani orfeumhoz, amely nemzeti filmszínházként is méltó helyszíne lesz a születésnapi gálaműsornak, és ő nem lesz zavarban, ha esetleg az előtérben pezsgővel kínálják, mert éri magában a kiadóhoz tartozását, és lám, szoknyája épp illik a helyszín patinás, aranycsillogástól sem mentes eleganciájához. Hogy épp szemerkélni kezdett az eső, rontott egy kicsit a kedvén, de meggyőzte magát, hogy emiatt igazán fölösleges taxit hívnia, az Apór Vilmos téren négy perc múlva felszáll a buszra, és bár ebben a szoknyában a tömegközlekedés valóban nem a legkomfortosabb, az ünneplő tömegben ezt a negyedórás kellemetlenséget el fogja felejtetni. Kinyitotta esernyőjét, megszorozta lépteit.

A buszra sikerült felszállnia anélkül, hogy a szoknyája szegélyére lépett volna, a vizes esernyővel sem hagyott nyomot saját öltözékén, viszont a mobilapplikáció, amellyel bérletét szeretne volna felmutatni a buszvezetőnek, nem volt kegyes hozzá, és sokáig kellett billegnie a sofőr fülkéje mellett, míg végre felugrott az érvényességet igazoló kis ikon. Leült, elrendezgette táskáját, esernyőjét (még mindig nem hagyott vizes nyomot öltözékén), megnyugodott. Valahol a Március 15. tér után hasított belé a felismerés, hogy talán rossz irányba tart. Nem is az iránnyal, az úticéllal van a baj. „Átrium” – villant be egy szó, és az Astoriánál már szabályszerűen rosszul volt.

Az Uránia előtt leszállva azonnal felmérte a helyzetet: a helyszín nem mutatta ünnepi arcát, az időközben rendesen megeredt esőben mozizni vágyó civilek álltak a bejárat előtt,

sehol egy író. Fél kézzel már a táskájában kutatott, hogy előkotorja a telefonját, de még egyszer végigpásztázott az állógálókon. Az egyikkel egy pillanatra összeakadt a tekintete, a férfi mintha meg is indult volna felé. Csak a szándék villant meg a szemében, a gondolatot talán nem is követte tett, egy lépés sem, olyan szigorú elutasításba ütközött.

Az elutasítás nem neki szólt, hanem az egész helyzetnek. Nem! Ez nem lehet igaz. Kétségbeesetten kotorta elő a telefonját, kétségbeesetten keresett rá a születésnapi gálaest helyszínére, kétségbeesetten győződött meg róla, hogy az bizony az Átrium, nem az Uránia. Kétségbeesésében elindult az Astoria felé: arról még tudta, hol van. Más most egyszerűen nem jutott eszébe. Hirtelen fogalma sem volt, hol van az Átrium, nem tudta volna megmondani, hogyan jutna el innen oda, beugrott, hogy „Blaha”, de a szónak nem volt értelme, irányt pedig végképp nem jelölt.

Halló, itt vagyok az Astoriánál, lent, az aluljáróban, úgyhogy akár azt is megmondhatja, hol menjek fel, mert pillanatnyilag foglalom sincs – rendelt taxit a maradék lélekjelenlétével. A taxis kérdései közül egyet értett: hétkor kezdődik? Az összes többi, amelyek az útirányra vonatkoztak, mintha kínaiul lettek volna, hirtelen értelmetlennek tündek számára. Hétkor, az Átriumban. És három perc múlva hét. Biztos nem kezdik pontosan. Biztos, hagyta rá a taxisra, és több szót nem váltottak. A taxis manőverei még ebben a szorult helyzetben is fölöslegesnek tündek. Megelőzni egy autót a huszonötből? Minek. Cikkcakkban menni az esőáztatta mellékutácskában? A fene tudja... De végül mégiscsak ott találta magát az Átrium előtt, és ahogy kiszállt a taxiból, konstátálta, hogy nem egyedül késett, egy ismerős pár is épp akkor esett be.

Ahhoz, hogy elfoglalja a helyét, megint a mobiljával kellett vacakolnia, ami ebben az esetben már felért egy kínzással. Sehogy sem találta a jegyet az e-mailek között. Utolsóként ült le. A műsor első perceiben sírni volt kedve, arcát a tenyérébe temette, ujjával megpróbálta útját állni a kitörni készülő könnyeknek.

Amikor teljesen megnyugodott, túl volt néhány jóleső nevetésen is, eszébe jutott a férfi, aki ott állt az esőben. Hirtelen megsajnálta. Biztos, hogy egy nőt várt. Biztos, hogy olyan nőt, akivel még nem találkozott. Valószínű, hogy egy kiöltözött nőt várt, bár a szaténszoknya túlzásnak tűnik egy hétfő esti, moziba menős első randihoz. Miféle randi lehetett ez? Neten ismerkedős? Akárhogy is, remélte, hogy jól sikerült.

A*Advent a Hegyvidéken▲

VÁSÁR | PROGRAMOK | GASZTRONÓMIA | KÖZÖSSÉG

2025. NOVEMBER 28. – DECEMBER 23.
XII., VÁROSHÁZA TÉR

A Hegyvidéki Önkormányzat minden korosztályt vár a forralt bor és mézeskalács illatú karácsonyi vásáron tele kézműves **portékák**kal, klasszikus és újszerű **gasztronómiai élmények**kel. A színpadon a helyi óvodákból és iskolákból érkező gyerekek, **zenei** és **színházi** fellépők, valamint **közösségépítő csoportok** gondoskodnak a meghitt, mégis pezsgő hangulatról. Bemutatkoznak azok a **civil szervezetek** is, amik aktív tevékenységet végeznek a Hegyvidéken – közösségben, értékek mentén. Minden vasárnap a kerület egy ikonikus pontjáról induló **helytörténeti séta** és **adventi gyertyagyújtás** nyújt különleges atmoszférát a látogatók számára.

És természetesen idén is lesz a gyerekek kedvence, a varázslatos **körhinta**, amely minden délután mesebeli fényekkel forog a vásár közepén.

A vásár nyitvatartása:
hétköznap 14:00–20:00 | hétvégén 10:00–20:00

Részletes program a facebook.com/adventahegyvideken oldalon,
valamint a Hegyvidék intézményeiben elhelyezett programfüzetben található.

„Józan ésszel és szeretettel meg lehet próbálni másképp élni”

(Folytatás az 1. oldalról)

– Az interjúra hangolódva megnéztem a YouTube-on a Paroles című dalt, amit Váczi Eszterrel énekel a VABADABA című dalesten, az ön új szövegével. Hogyan született meg ez a duett?

– Nagyon szeretem Esztert, sokra tartom őt mint előadót, mint embert. A Jazz+Az együt-

mondd, arra is írtam egy szöveget, illetve beintarziáztam az eredeti dalszövegbe, új értelmet adva neki egy olyan korszakban, amiben most élünk. Az ember szinte elvész a megosztottság, a gyűlölet, a fake news-cunami, a kulturális nivótlanság, az eldurvulás káoszában, nagyon sok biztatásra volna szükség egymás felé

zött, biztos, hogy a családi éttermet választom. Szerintem fel fog értékelődni minden, ami emberi, random tehetségéből, karakterből, megfogható személyiségből fakad.

– A kreativitását a családjából hozza?

– Átlagos családba születtem, édesanyám első generációs értelmiségi. Varrónő nagykám állandóan biztatta: tanulni kell! Tökéletes helyesírása volt, pedig csak nyolc osztályt végzett. Úgy nőttem fel, hogy az egész család olvas. Például csak ennek az egy mintának nagyon sokat köszönhetek. Édesapám közép-osztálybeli családból származott, a hatvanas évektől a Magyar Televíziónál és a Magyar Rádiónál dolgozott. Hatéves koromban egyszer elvitt magával egy rádiófelvételre, amíg vártam rá, matchboxokat tologattam a folyosón. Az egyik gyerek szereplő betegség miatt nem jelent meg; végül is – mondta apám, itt van a fiam, próbáljuk ki, ő is be tudja mondani azt a két mondatot. Így lettem gyerekszínész; de a szereplés nem volt se neki, se nekem ambícióm. Elkezdtek hív-

lok? A televízióban zenei műsort veztettem, megismertem magyar és angol dalszövegeket, és láttam, sokkal originalisabban írnak, mint én. A rendszerváltással együtt történt rendszerváltás az én zenei minőségemben is, mert

‘92-ben elkezdtünk dalokat írni a Rapülők zenekarnak, és az lett az igazi saját stílusom bölcsője.

– Egy ilyen koncertre ment el Dés László zenészhez?

– 1995-ben a Budapest Sportcsarnokba, a búcsúkoncertre jött el Laci a kislányával, dalszövegírórt keresett A dzsungel könyve musicalhez. Tetszett neki, látta, hogy itt van egy pasi, önironikus, humoros, legfeljebb az a rizikó, tud-e lírikus lenni, ha arra van szüksége. Meg is ijedtek a Vigszínházban, amikor benyögte a nevemet annak idején, de miután az első lírai dalt is megírtuk együtt – Balu halálakor hangzik el –, megnyugodtak. Kiderült, izgalmas számomra belebújni egy szereplő bőrébe, felszabadító játéknak tűnt, egyszerűen beleszerettem.

– Januárban lesz A dzsungel könyve ezeröttszázadik előadása a Pesti Színházban, A Pál utcai fiúknak pedig most volt a Vigben az ötszázadik.

– Meggyőződésünk, hogy csak nagyon jó irodalmi alapanyagból szabad dolgozni. Sok idő eltelt, mire A Pál utcai fiúk megszületett, mert sokáig nem lehetett hozzáférni a jogokhoz.

– Petőfiről is készül musical, ebből néhány dalt elő is adnak december 29-én, az „Életünk koncertje” keretében az MVM Dome-ban.

– A darab Petőfi utolsó négy évéről szól. A pátoszt kerülve egy önellentmondásokkal teli fiatalember üstökösszerű életét és pályáját kapjuk fel. A Pál utcai fiúk is ott üldögél a magyar irodalom szívcsakrájában, de Petőfi is! Róla az emberek általában csak azt a néhány közhelyet tudják, amit így-úgy megtanítottak nekik, most kiszabadítjuk a gránitba faragott pózokból. A munka felénél tartunk, és már született néhány olyan remek dal, ami erős csigolya ennek a darabnak a gerincében.

– Visszatérve a gyerekkorára, a hegyvidéki Arany János Gimnáziumba járt. Milyen volt?

– Mi a Pasaréti úton, egy garázsból átalakított, szerény kis lakásban laktunk, onnan indul-

Geszti Péter kisgyermekkorától színészkedett és szinkronizált. Szövegeket írt az Első Emeletnek, később sikeres zenei karriert futott be a Rapülők és a Jazz+Az zenekarral. Békés Pállal és Dés Lászlóval megírták a népszerű A dzsungel könyve című musicalt. Azóta további musicalekhez is írt szöveget. 2010-től négy évadon át az RTL Klub tehetségkutató műsora, az X-faktor mentora, zsűritagja volt. 2011-ben alakult meg új együttese, a Gringo Sztár. 2023-ban indította Váczi Eszterrel közös koncertestjét, amelynek a címe: VABADABA. Nős, két gyermek édesapja.

„Az élet szép, de tény, hogy én még szebb vagyok” (1965-ben)

tesben ismerkedtünk meg, és amikor kitaláltam ezt az egy férfi és egy nő elképzelt kapcsolatának különböző fázisait bemutató estet, egyértelműen ő jutott eszembe. A Paroles-ban Dalida szerepét éneklő, én meg Alain Delonét – mindig viccelődöm, hogy én csak egy „Woody Alain Delon” lehetek mellette –, a színpadon egyszerűen belefedlek Eszter szépségébe, amit éneklés közben sugároz. A szépség valami olyan, amiben feltárul a dolgok belső igazsága, és a dal segít ezt kibontani. A nagy dalok, a nagy előadók együtt rezegnek.

– A szöveg és a zene egymást támogatják?

– Jó esetben igen. Egy jó dalszöveg megemeli a dallamot, egy rossz lehúzza. Én úgy gondolok a dalszövegírásra, mint a melódiának egy jó értelemben vett szolgálojára. Ilyen értelemben

a dalszövegírás alkalmazott művészet, iparművészet.

– Hogyan áll össze az est?
– Amikor elkezdttem összerakni, tudtam, melyik Dés Lacival közös dalaimat szeretném

„Háromszor veri ezt kenden...” – kiabálta egykor Lúdas Matyiként

jobban kibomlik, tágul az elmúlt években, annak ellenére, ami az országban történik.

– Mit szól a mesterséges intelligenciához? Már verset is ír...

– Reggel olvastam, hogy a legismertebb amerikai zenei lap slágerlistáján egy AI-dal az első – ez most először fordult elő.

Dalszerzőként nyilván engem is fenyeget, hogy betáplálják az összes szövegemet egy programba, és ki fog dobni egy Gesztire jellemző szöveget. De azt elő is kell adni! Videón simán lehet AI-Gesztit kreálni, én is csináltam az Aréna-koncertemre, de van egy tippem: szerintem az AI most egy olyan kalapács, amit ha valaki a kezébe vesz, mindent szögnek néz. Bármit meg lehet csinálni, de hogy mi lesz belőle, attól függ, ki

fogja a kalapácsot. Egyelőre, amíg nem létezik a generatív AI, legalábbis nem látjuk a hétköznapiakban, mindig az ember lesz a lényeges, aki betáplálja a tartalmakat valamilyen céllal. Azaz vigasztalom magam, és az a jövőre vonatkozó jóslatom, hogy az AI olyan lesz, mint a gyorséttermek. Ha választanom kell egy gyorsétterem és egy finom olasz vagy magyar családi étterem kö-

ni színházba, filmhez, szinkronba, bekerültem a Harsan a Kürtész rádióműsorba, amit gyerekek csináltak, a Pesti Színházban két évig játszottam, de egy idő után ez leállt. A katonaság után aztán megint kezdődött, hogy a média környékén szeretnék csinálni valamit.

– Hogy jött a szövegírás?

– Véletlenek sorozatának köszönhető. A katonaságnál, 1983-ban, súlyos retinaleválással bajlódtam, leszereltek, többször operáltak, kórházban feküdtem, nem lehetett mozogni. Unalmamban elkezdtem egy kockás füzetbe írogatni. Berkes Gabi barátom – akivel gyerekszínészként játszottunk együtt, és szorgalmasan látogatott – éppen akkor alapított együttest, úgy hívták, hogy Első Emelet. Fájó szívvel néztem, hogy nélkülük történnek a dolgok odakint a szabad világban. Egyszer elvitte egy szövegemet, megzenésítették.

Hamarosan megjelent az első nagylemezük, és azt vettem észre, hogy százezres példányszámban veszik, a tinédzserek ezrével jönnek a koncertre, és fejből éneklük az általam írt dalszövegeket...

Közben felvettek az ELTE magyar-történelem szakára, egyetemre jártam, és felébredt bennem a kérdés: jó az, amit csinál-

Gyerekkori barátjával, Berkes Gáborral a Rapülőkben

tam az iskolába minden reggel három járművel, az 5-ös, a 12-es és a 8-as busszal. Nagyon szerettem oda járni, csak a 8. osztály volt, mindenki ismert mindenkit. A tanulmányi eredményt tekintve magas elvárások

jó, ha reflexszerűen épül meg egyfajta morális elkötelezettség, hogy adjon vissza abba a társadalomba, amelyből a sikerei fakadnak. Több civil szervezet munkáját támogatom, kommunikációs tanácsokat is adok.

Ilyen például a 10 millió Fa alapítvány, vagy Bódis Kriszta Van helyed alapítványa, ami hátrányos helyzetű roma gyerekeket segít. A környezetvédelem számomra abszolút prioritás. A második kerület legszélén lakom – erdő mellett igenis jó lakni! –, a természetben élek. Április közepétől október közepéig mindennap kiülök a kertbe, sétálok az erdőben, és néha ijesztőnek tűnik, hogy eltűntek a madarak, alig látni őzet. A vaddisznók, szegények, elkezdtek beszokni a városba, a tizenkettedik kerületben ez folyamatos téma. Azt gondolom, túl sok felszínes, méltatlan és lényegtelen dologról folyik a közbeszéd, az igazán lényeges feladatokra nem marad figyelem, miközben láthatjuk, a klímaváltozás milyen drámai hatással jár. Már nem is a magam élete, hanem a lányaimé miatt aggódom. Igenis, lehet olyan döntéseket hozni, amikkel nem csak a lelkiismeret-furdalásunkat váltjuk meg! Idióta módon fecseglünk el a természet erőforrásait. A szokásaink csak akkor változnak, ha mi változtatunk rajtuk. Józan ésszel és szeretettel meg lehet próbálni másképp élni. A 10 millió Fával faültetésekre járok, megjelenítem a közösségimédia-oldalamon, támogatom az adóm egy százalékaival, próbálok visszafogottabban élni, hibrid autóval járok.

– A Böszöki melletti parkolóban novemberben rendezték meg az első Best of ARC-ot. Az ARC közérzeti plakátkiállítás egyik alapítójaként hogyan értékeli az elmúlt huszonöt évet?

– Az ARC – mint a szabad véleményalkotás kreatív platformja – megtalálta igazi küldetését, ezért is nevezzzük ma már közérzeti kiállításnak. Ez a közérzet egyértelműen romló állapotát mutatja a társadalomnak. A morális, kulturális és fizikai elszegényedés depressziós jelenségeivel szemben a legtöbb alkotó humorról védekezik, ami a magyar túlélési stratégiák egyik legfontosabb eszköze. Bakos Gábor alapító társammal együtt büszkék vagyunk arra, hogy az ARC máig tudja dokumentálni a velünk megélt negyed évszázadnyi történelmet.

Szepesi Dóra

A VÁRAKOZÁS ÉLMÉNYE

Koncertek, gyerekprogramok,
szabadtéri kiállítás

- 11. 29.** Szebényi Dániel – Újratervezés
- 11. 30.** Koszika & Sárík Péter Trió
- 12. 07.** Budapest Bár adventi koncert
- 12. 13.** Honeybeast – Összhang - nyitány
- 12. 20.** ZÓRA – Egy este, egy érzés, egy hang
- 12. 21.** StEfrem – Fény a fényből
- 12. 27.** Ivan & The Parazol
- 12. 28.** MAO20 – Születésnap koncert
- 12. 30.** Random Trip – A hangok szabadsága
- 12. 31.** Be Massive Szilveszter

BUDAVÁRI
PALOTANEGYED

Ünnepi programjaink:
budavaripalotanegyed.hu

„Azokban a termekben és azokban a szituációkban egyenlőek voltunk”

Vitáris Iván élete első huszonöt évében a XII. kerületben élt. Ennek a negyedszázados, formatív időszaknak részei a Zugligeti Általános Iskola, a Városmajori Gimnázium, az első színpadra lépések és persze zenekarának, az Ivan & The Parazolnak az indulása, berobbanása, első gyors és nagy sikerei. A nemzetközileg is jegyzett, legfrissebb stúdióalbumával, a Belle Époque-kal nemrég épp Japánból hazatérő együttes számos ponton kapcsolódik a Hegyvidékhez. Lássuk Iván kerületi kalandjait, közte a gimis évek sztorijait! De mi az a Krétagyűjtők Szövetsége?

– *A tizenkettedik kerületben nőttél fel, kérlek, meséld erről az időszakról! Milyen volt a gyermekkorod?*

– Huszonöt évig éltem a Városmajor–Hegyvidék–Városmajor–Normafa többszögében. Később évekig próbáltunk a Parazzal a Felhő utcában, úgy-hogy nagyon sok szalon kapcsolódok a kerülethez. Amiben szerintem mindig a legjobb volt, hogy nagyon közel az erdő, nyugalom és csend vette körül az életedet. Tudtál alkotni, természetben lenni, közben mégis viszonylag közel volt a város. Utóbbi nekem annyira fontos lett, hogy később a nulla kilométerközhöz való közelség vált a legfontosabb szemponttá, amikor lakóhelyet kerestem, hogy mindenhol tíz perc alatt ott legyek. Szóval ahogy idősemtől, egy kicsit kezdett hosszú lenni a hazajutás az éjszakai busszal. Ettől függetlenül nagyon jó élmények kötnek a kerülethez. A Zugligetbe jártam általános iskolába, a Városmajorba gimibe, ami kiemelten fontos szerepet foglalt el az életemben.

– *Akkor kezd igazi kapcsolatunk kialakulni a helyvel, ahol élünk, amikor elkezdünk önállóan*

voltak rendes telek. Persze úgy beszélünk erről, mintha hetvenéves lennénk, pedig ez tizenöt-húsz éve volt.

– *Mi a meghatározó élményed a Zugligeti Általános Iskolából?*

– Komoly színdarabok főszereplője voltam, komoly színészi *kárierem* volt akkoriban. Volt a Hűvösvölgyön túl, a villamos-megállóval szemben egy rendezvényhelyszín, ami sajnos leégett, már csak a homlokzat őrzi az emléket. Ott zajlott minden évben egy Zugligeti Est nevű rendezvény, amiben az osztályok félig-meddig versenyeztek, de inkább megmutatták, hogy ki mit tud. Mi is gyakran csináltunk kisebb színdarabokat, Mátyás király-meséket, ilyesmiket, és sokszor én kaptam a főszerepet. Ezeken a rendezvényeken mindig sokan voltak, szóval

hét-nyolc évesen nagyon para volt színpadra lépni, hosszú monológokat elmondani.

– *Ebben a történetben azért már ott van az is, hogy megmutatod magad a színpadon.*

Meghatározó volt az életemben. A Majorban adott volt, hogy inspiráló közeg jön létre. Miközben óriási különbségek lehetnek abban, hogy ki honnan érkezett, azokban a termekben és azokban a szituációkban egyenlőek voltunk. Amikor pedig nem, akkor az egyenlőtlenségeket lehetett úgy kezelni humorral, hogy a barátságok megmaradtak.

– *Mi volt a legjellemzőbb vonása ennek a baráti társaságnak? Milyen kalandok kísérték az itteni hat évedet?*

– Nagyon erős baráti szövetség alakult ki köztünk, és volt egy vicces csoportunk is, a Krétagyűjtők Szövetsége, a KGySz. Elsősorban az foglalkoztatott minket, miért lehetséges az, hogy egy iskolában van jó és szar minőségű kréta. Úgy kezdődött a dolog, hogy a haladó németes csoport elkezdte gyűjteni a tanárának a jobb minőségű krétát, mert azzal egyszerűen jobb volt írni a táblára. Eleinte csak egy fiókba gyűjtötték, aztán mindenféle akciócsoportok alakultak, amelyek elrejtették a kíváncsi szemek elől a jobb krétát. Később elkezdtük gyűjteni mi is, a másik németes csoport. Mindig jó volt,

Vitáris Iván az 1960–70-es évek zenei irányzatát a 21. századba átültető, külföldön is sikereket arató Ivan & The Parazol zenekar énekese. Az eleinte főként angol nyelvű dalokat író csapat 2012-ben megnyerte a Hard Rock Rising nemzetközi tehetségkutató magyar döntőjét, majd 2014-ben 2. helyezést ért el az induló Nagy-Szín-Pad! verseny első évadában. Még ugyanabban az esztendőben a Together című daluk lett a Sziget Fesztivál hivatalos himnusz, ami jelentős hazai és nemzetközi publicitást hozott számukra. 2021-ben jelent meg az első kizárólag magyar nyelvű dalokat tartalmazó nagylemezük, a Budai Pop. Immár hat LP-nél tartanak, a hatodik, az ismét angol nyelvű Belle Époque az idén jött ki. Vitáris Iván 2025-ben tagja lett a Margó-díj zsűrijének, amely az év legjobb első prózakötetes írójának személyéről döntött.

lopás, hiszen épületen belül maradtak a kréták, gyakorlatilag kicsiben teszteltük a társadalmi viszonyainkat ezzel az egész ügygel. Már nagyjából hétezer krétánk volt, súlyos mennyiség, félünk attól is, hogy leszakad az álmennyezet. Közeledett az érettségi, tartanunk kellett egy rendkívül KGySz-ülést, hogy eldöntsük, mi legyen. Végül úgy hatá-

rendezve ott volt az összes kréta, amit az évek alatt összegyűjtöttünk. Volt egy kitételünk: visszaadjuk a hétezer krétát – sőt, néhány tanárt még meg is jutalmaztunk a jófajtaból –, de cserébe megengedik, hogy kirakjunk egy tablót, ami a Krétagyűjtők Szövetségének állít emléket. Ez most már tizenöt éve kint van a folyosón, a többi, hagyományos tabló mellett. A Városmajori gimi amúgy azért is jó volt, mert a legtöbb társadalmi viszonyt jól meg lehetett tapasztalni. Meg kipróbálni is, mert egyenlő félként kezelték. Nagyon sokat tanultunk itt. Ami utána az egyetemen és a világban fogadott, az már nem volt újdonság.

– *A Városmajori Gimnáziumban kezdted el zenével foglalkozni. Hogyan alakult a Parazol elődjének számító sulizenekar?*

– Van egy barátom, akivel megnéztük anno a Johnny Cash életéről szóló Walk The Line című filmet, és az örült nagy hatással volt rám. Előtte pedig szintén az osztálytársaim útján jutott el hozzám a Deep Purple Made In Japan című koncertalbuma, az is örület volt. A többi KGySz-tagnak volt egy metálosabb zenekara, amiben az elején én is nyomultam, de azt nem folytattuk együtt, gyakorlatilag kiraktak, viszont a Cash-film után ezzel a másik osztálytársammal elkezdtünk zenélni egy Ivánék fedőnéven jegyzett formációban. A suliban léptünk fel sokszor, és két koncertünk volt már a gimin kívül, az egyik a Backstage Pub,

avató buli, ahol ezzel a Johnny Cash-es lendületű formációval léptünk fel, ami után Simi jelezte, hogy ő is jönne ebben is dobolni. A Díszteremben, szalagavatón, Diákhétén, az előcsarnokban volt több koncertünk.

– *Jó start, szép nemzetközi sikerek után voltak nehezebb éveitek is, komoly betegséggel, tagcserekkkel sújtva. Am felálltatok, és a zenekar egy ponton vissza is tért a kerületbe.*

– A Felhő utcai református templom lelkésze, vezetője, Berta Zsolt nyújtott nekünk segítséget. Ez a templom néhány éve épült, Bex, az akkori billentyűsünk kántorkodott ott sokáig. Amikor a Közvágóhidat, a hatalmas próbaterem-komplexumot ledózerolták, akkor mi is bajba kerültünk, mert keresnünk kellett egy új helyet.

Ekkor ajánlotta fel Berta Zsolt, hogy az altemplomban próbálhatnánk.

Évekig tudtunk ott működni, és a Budai Pop című lemezünk oda kötődik. Például a Fejezd be című dalt abban a szakrális térben vettük fel.

– *Most ismét stabilizálódott a Parazol felállása, így készítettétek el az idei Belle Époque című nagylemezt, amivel újfént jobban ki nyílt a világ. Milyen állapotban van jelenleg a zenekar? Milyen a kilátások a világra?*

– Nagyon hasonló az állapotunk egy kezdeti időszak inspirációjához. Persze más formában. Találtunk egy olyan hangzást és zenei világot, amiben még nagyon sokat lehet kalandozni. Tudjuk, hogy mit, hogyan és milyen formában szeretnénk bemutatni, egy dal formába öntése már csettintésre megy. Ezt megtalálni hosszú, egyéves folyamat volt. Én azt szeretem, hogy most van egy egyfelé nézés, mindenki látja az egység erejét, az egymásba vetett bizalmat. Nincsenek a sohova nem tartó spirálok, hanem bizalmi kör alakult ki, amiben zeneileg is inspiráljuk egymást, meg emberileg is. Ahogy visszatértünk a tizenkettedik kerületbe, úgy visszatértünk a magunk természetéhez is. Újra napfény van, és belógna az ablakon a fák ágai, csiripelnek a madarak.

BJ

A hétezer jó minőségű krétának és a Krétagyűjtők Szövetség fáradhatatlan munkájának emléket állító tabló a Városmajori Gimnáziumban

közeledni benne. Te mikor kezdted először elcsámborgogni otthonról egyedül?

– A Zugligeti Általános Iskola tőlünk, a Városmajori busszal óriási kerülővel volt elérhető. Én nem akartam megtenni ezt a nagy pluszkört, viszont gyalog a Béla király úton volt egy rövidebb út, igaz, fél óráig tartott. Harmadikos koromig apukám anyukám hozott-vitt, de onnantól mindig sétáltam. Emlékszem, negyedkor már egy közelben lakó osztálytársamnál voltam, és onnan még mentünk legalább húsz perctel mindennap. Ez akkor volt különösen érdekes, ha egy enyhébb téli napon felmelegedett a levegő, esett az eső, aztán gyorsan minden visszafagyott, és az ágakon jégburok alakult ki. Egy ilyen reggel gyalogtunk a suliba a tükörjében. Van félúton, a Béla király tetején egy hotel, aminek a beállója elkepesztően meredek, becsúszunk oda, és nem tudtunk kijönni. De sokszor volt az is, hogy ha leesett a hó, akkor se ki, se be. Amit én imádtam, mert örültem, hogy elmarad a sulis, meg imádtam a havat, akkor még

– Meg kellett tanulni a szerepet, bele kellett tenni a melót, de ez a lámpaláz nagyon erős volt. Most is fel tudom idézni azt az érzést, amit akkor éreztem. És nem jó.

– *Tizenkét évesen átkerültél a Városmajori Gimnáziumba. Ez már közelebb esett hozzátok.*

– Végre lefelé ment egy busz. Tizenöt perc alatt ott voltam a suliban. Hazafelé általában másik irányban mentem, le a Moszkvára, aztán fel egy másik busszal. Budán nagyon sok ilyen van: nincsenek közvetlen kapcsolódások, balról vagy jobbról kerülés van.

– *Ez a gimnázium – ahol most jártunk is, és fotókat készítettünk rólad – milyen hatással volt az életedre?*

– A Major akkor – szerintem ma is – nagyon jó hírű, top 10-ben lévő gimi volt, ahová igen nehéz volt bekerülni.

Már a gólyatáborban megkötöttetek fontos barátságok, amik a mai napig tartanak.

amikor el kellett menni krétáért a portára, mert akkor lehetett két percet lógni, lehetett örülni, ha volt a jobb minőségűből, és egyre többet felhozni belőle. Összejött egy nagy adag, és akkor az olyan jópofa dolognak tűnt: lehetett együtt számolgatni, karbantartani, forgatgatni, letisztítani a krétákat. Ekkor még csak egy írásvetítő fiókjában tároltuk a készletet, kihúztuk az ember, és mint az aranyrudak egymás mellé pakolva sorakoztak. Közben a kettes fokozatból hatosba kapcsolunk: nem kettőt hoztunk el a portáról, hanem huszonnégyet, és elkezdtük komolyabban rejtgetni az egyre szaporodó mennyiséget. Hatalmas játék lett az egész, mert persze voltak tanárok, akik elkezdtek nyomozni utánunk, nekik csapdákat kellett állítani. Végül egy nagyon jól őrzött helyre rejtettük az akkor már több ezer darabos készletet: egy zárható matekterem álmennyezetébe. A kréták fogyása, persze, indokolatlan mértékű volt, aminek az lett a következménye, hogy már csak a gyengébb minőségű krétát rendelte a sulis. A tevékenységünk jogilag nem volt

roztunk, ünnepélyes keretek között visszaadjuk mindet, de csak azután, hogy megvolt az érettségi. Akkor még Szebedy Tas volt az igazgató, ott volt a teljes osztály, az érettségi bizonyítvány átadó ceremóniája után mindenkiket leültettünk a teremben, és bevonuló zenével, beszédrel, szalagátvágással, piramisalakzatba

Az Ivan & The Parazol Tokióban

FOTÓ: ALLAN ABANI (2025)

FOTÓ: SÁNDOR GYÖRGY

1124 Budapest, Csörsz utca 18.
www.momkult.hu

CSUJA IMRE
– EGY ÉLETEM
2025/12/15 [H] 19:00
STAND UP

TROJKARÁCSONY
2025/12/21 [V] 19:00
DOSZTOJEVSZKIJ – FÉLKEGYELMŰ

HOT JAZZ BAND
2025/12/30 [K] 20:00
ELŐSZILVESZTERI KONCERT

DIÓTÖRŐ
2025/12/20 [SZO] 10:30
KLASSZIKUS ÚJRAGONDOLVA

MÁRAI SÁNDOR: AZ IGAZI
2026/01/26 [H] 19:00 K.M.: CSERNA ANTAL, HAUMANN MÁTÉ,
BALÁZSOVITS EDIT, PETŐ KÁTA R.: PACZOLAY BÉLA

EGYSZÜLŐS
KÖZPONT

1122 Budapest,
Jakobinusok tere 1.
www.egyszulo.hu

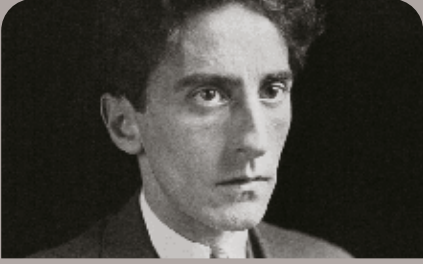
Menő manó élménytorna
2025.12.02., 09.; 16.(K) 10:00

Rhyme Time angol zenebölcsi
2025.12.08. ; 12.15. (H) 9:45

1126 Budapest, Királyhágó tér 10.
www.hegyvidekgaleria.hu

J.COCTEAU: ORFEUSZ
2025/12/05 [P] 18:00
SZÜRREALISTA FILMTÖRTÉNETI ELŐADÁS-
SOROZAT K.M.: GIMESY PÉTER

BELÉPNI A DERENGÉSBE
2025/12/06 [SZO] 10:00
CSALÁDI ALKOTÓSAROK | MIKSA BÁLINT,
SCHOPP ILDIKÓ MŰVÉSZETPEDAGÓGUS

ORGANIKUSAN SÉRÜLŐ SZIMMETRIA
2026/01/10-IG
MIKSA BÁLINT FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

1121 Budapest, Hollós út 5.
www.jokaiklub.hu

HARMÓNIA MIKULÁS BÁL
2025/12/05 [P] 19:00–23:00
ZENÉS MULATSÁG A TÁRSASTÁNC JEGYÉBEN

ADOK-VESEK
2025/12/13 [SZO] 13:00–16:00
FÓKUSZBAN AZ ÜNNEP

1121 Budapest, Zugligeti út 64.
www.helytortenetigyujtemeny.hu

**SVÁBHEGYI TÜNDÉRKERT
JÓKAI ÉS A HEGYVIDÉK**
SZERDÁTÓL VASÁRNAPIG 10:00–18:00
HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

LÓVASÚT
KULTURÁLIS
ÉS RENDEZVÉNYKÖZPONT

1121 Budapest, Zugligeti út 64.
www.lovasut.hu

BOGGIE
2025/12/04 [CS] 19:00
KARÁCSONYI RÁHANGOLÓDÓS
KONCERT

HAGYAGTÉK
ALICE ÉS MARTIN MILLER DRÁMÁJA
2025/12/07 [V] 19:00
EA.: FEUER YVETTE, RÁBA ROLAND

ÁLLATMESÉK
2025/12/08 [H] 11:00
A JUHÁSZ KATA TÁRSULAT
ELŐADÁS GYEREKEKNEK

SET MYSELF FREE
2025/12/10 [SZE] 19:00
BANYATÁNK A CAPELLA KÓRUSKON-
CERT

TÉLKIRÁLY UTAZÁSA
2025/12/14 [V] 10:30
BÁBSZÍNHÁZI VASÁRNAPOK
KÁMFOR BÁBSZÍNHÁZ

MONDJ IGEN!
2025/12/14 [V] 19:00
SZÓRAKOZTATÓ MONODRÁMA
IGAZ TÖRTÉNET ALAPJÁN

Mosolygó matuzsálemek, akik tanítanak

Egy sokkal szebb Magyarország tárul elénk a Matuzsálemek című új albumban, amiben Kállai Márton fotóit szépirodalmi és a természettudományos szövegek kísérik. A Hegyvidék két fája is bekerült a válogatásba, amely öt év munkáját tükrözi, és drámai sorsokat mutat be. A fotográfus elmondása szerint gyakran a növénymatuzsálemek megközelítése is komoly kihívást jelentett.

A Gyűrűk Ura-olvasók nagy kedvencei az entek, az ősi erdők fapásztorai, akik maguk is olyanok, mint a fák, de közben szemlélődnek, ránk tekintenek.

Az entek pedig köztünk vannak, itt, Magyarországon is,

és akik már nem élnek, holtukban is életet adnak fajok sokaságának. Erről is mesél a Matuzsálemek című album.

A Robert Capa központban novemberben bemutatott kötetben Kállai Márton André Kertész-nagydíjas fotográfus képei a régi korokból itt maradt faóriásainkat, helyesebben fának látszó matuzsálemeinket ábrázolják. Mindjárt a címlapfotó rabul ejt, a könyvbemutatón a háttérben kivétve sem engedte, hogy levegyük róla a szemünket.

„A zsenneyi tölgyről tudtam, hogy létezik, országos rekorder volt – meséli egykori legnagyobb tölgyünkéről és vele való személyes találkozásáról Kállai Márton. – Amikor meglátod az arcot, onnantól nem tudsz szabadulni tőle. Amit itt látunk, az egész fa tizede. Az élet megpróbálta kétszer is megsemmisíteni, mégis ott a mosolya. Ez az a kép, amit nem lehetett nem beválogatni az albumba.”

A nép körében ezerévesként tisztelt tölgy területét száz éve tíz méternek mérték, üregébe egy futballcsapat is befért volna, míg be nem betonozták... Bőven húsz méter fölötti magas-

Öt évig készült az album

sággal büszkélkedett, két évtizede azonban egy vihar majdnem elpusztította. De csak majdnem. Mint a fotográfus a kötet mögött álló Brancs Közösség oldalán korábban elmondta: „Törzsének döntő többsége kidőlt. A robosztus törzs darabjai ma is ott vannak, csupán egy kisebb része áll, az is alátámasztva. [...] Az idővel dacoló, pusztulását is túlélő je-

Mamutfenyő Sopronban

„A MOM Kulturális Központ több oldalról is tisztafákkal van körbeültetve, ezek sűrű, sövényzerű takarásban tartják a méretes épületet. Ezt a helyszínt valójában a fülemmel vettem észre. Az egyik zöld folt gyerekek hangjától zengett, ekkor vettem észre, hogy vagy hatan ültek egyszerre egy fa ágain. A tiszafa rendkívül rugalmas, jól bírja a terhelést, így még több gyereket is elbírta volna, ha éppen kedvet kaptak volna felmászni rá. Az efféle nyüzsgés nem kedvez a fényképezésnek, kívártam inkább egy esős napot, hátha akkor kevésbé népszerű a »mászóka«. Az ágrendszer egyik irányban szétterülő, mint egy legyező. Ha a tengelyéből tekintünk rá, elképesztő sűrűséget és valószínűtlen, de ritmikus kuszaságot mutat. Annyira vad és mesebeli, hogy senki sem gondolná, milyen sűrűn lakott városi környezetben található.” (Részlet a Matuzsálemből)

lenség. Ezért lett a sorozat emblemikus képe.”

Amire azért még sokan méltóak lennének. Mindenekelőtt az ötvöskónyi hárs, amely az alkotókat segítő Dendrománia – a Széchenyi-díjas Pósfai György oldala – alapján legalább 450 éves lehet, így a valóságban ő a korrekorder. A törzséből megmaradó üres palást pedig, az elbeszélések szerint, egy egész családnak nyújtott menedéket.

Hol láthatjuk előben is a bölcsesség óriásait? Egyiket Vasban, a másikat Somogyban, de talán nem is ez a lényeg. „Mindig két település között, félúton – mondja Kállai Márton. – A legnagyobb akadályt a nagy monokultúrák földek jelentették számomra, mert lehet, hogy csak egy kilométerre jártam tőlük légvonalban, mégis nyolc kilométert kellett kerülni értük.”

Önmagunkat, a homo sapienst viszont hiába keressük a fényképeken, aminek komoly okairól is beszél az alkotó. Dokumentarista fotográfusként alapvetően emberközpontú témákkal foglalkozik, mégis váltott: „Elég hamar rájöttem:

annyira nagy lett az ego, hogy most szeretném kihagyni az embert.

Lemondunk így a képeken a viszonyítási alapról, hogy ott legyenek a matuzsálemek mellett. Velük könnyebb foglalkozni, mint egy emberrel, mert nem kell verbális kapcsolatot létesíteni. A legtöbb fotó mégis utal az ember és a fák viszonyára. Amikor pedig ismeretet, útba igazítást kértem valakitől, empátiát éreztem az emberek és fák között, úgy megszólította őket a téma, mint egy drámai riportban.” Kifejezetten nem akart természetfotós sorozatot készíteni – teszi hozzá. Közben

Az ötvöskónyi hárs legalább 450 éves, ezzel magyar korrekorder

Megfigyelésre és türelemre tanította a természet Kállai Márton fotográfust

egész Magyarországot lefedte a munkájával,

nem egy helyszínre többször visszatért, öt éven át dolgozott az albumon.

Korábbi témáihoz képest újdonságnak számított az is, hogy egy-egy helyen nem tudott változtatni a körülményeken, ha valahol nyolc órán át nem sütött a nap, hát nem sütött. Szavai szerint sokkal meditatívabb lett viszont a fotográfusi munka – ha egészen pontosak akarunk lenni szakmai oldalról, a Brancs Közösséget idézzük: „A képek a természetfotó és a fine art fotográfia határán helyezkednek el [...], színvisszaadásuk, részletgazdagságuk és élességük kimagasló, méteres nagytűs készítésére alkalmas. Fényforrásunk a Nap volt, fényformálónk pedig legtöbbször a felhőzet. Ebből a kettőből és a gondos nézőpontválasztásból építettük fel a látványt. Ezzel a módszerrel sok megfigyelésre és türelemre tanított minket a természet, a sorozat elkészítése igazi fizikai-szellemi élménnyé vált.”

„Egy másik Magyarország jelenik meg a képeken, például nem látszik pártos megoszlás a fák között.

A barátnőm azt mondta: »Úristen, ezek Magyarországon vannak?« Rányit minket a világra ez a kötet” – véli Háy János József Attila-díjas író és költő, aki szépirodalmi szöveggel kíséri az összeállítást. Boldizsár Ildikó mesekutató és író szintén társalkotó, akárcsak a tudományos oldalt erősítő Pósfai György biokémikus, Szél Győző entomológus, muzeológus, vagy éppen ifjabb Vitray Tamás biológus, szakíró.

Természettudományos szemlélettel szólal meg a Matuzsálekben Aszalós Réka erdőöko-

„Magyarország legnagyobb törökmogyoró-fája Budapesten, a tizenkettedik kerületben, a Svábhegyen található. Ez a környék mindig is híres volt erről a Kis-Ázsiából, illetve a Balkánról származó dekoratív fáról. A 19. század első felében kedvelté vált díszfát szívesen ültették parkokba, elsősorban a domb- és hegyvidéken. Egyenes törzsével, kúpos koronájával a legmutatósabb parkfák egyike, de sorfának is kiváló, hiszen a szárazságot és a városok poros levegőjét jól tűri. A fa a Béla király útján, a 24. és 26. szám közötti üres telken áll, a Galgóczy és a György Aladár utcák betorkollása közötti szakaszon, az úttól mintegy 10-15 méterre, lankás oldalban. Nyáron a fák-cserjék takarásában nemigen vehető észre, ehhez kissé fel kell kapaszkodni az oldalba, és átmászni a hiányos drótkerítésen. Ott viszont elámul az ember a hatalmas, 600 centiméternél is vastagabb törzset látva. Ilyen méretű török mogyorót se most, se régen nem említettek az irodalmi források. És ami még különösebb, hogy e fa semmiféle nyilvántartásban nem szerepel. A magyarázat részben talán az, hogy a telek hajdanán Rákosi Mátyás orvosának, dr. Sirály Ferenc (1912–1984) tüdőgyógyásznak és Révai József (1898–1959) politikusnak a tulajdona volt, így érthető, hogy közönséges halandó nem juthatott be a területre.” (Részlet a Matuzsálemből)

lógus, a 10 millió Fa közösség szakértője, mégis „mintha egy novellát írt volna”. „Szoborszerűek számomra ezek a fák – mondta. – A laikusok is egyre inkább értik, micsoda érték a fa, az öreg fa, az erdő. Ne faanyagként nézzünk az erdőre, bár az is fontos lehet, de sok más oldala létezik.”

A jövőbe mutató természetvédelemmel összhangban hozzátette: „Ha kiviszem a holt fát az erdőből, az élővilág felét kiviszem. Ha ökológusabb lenne a szemlélet, sokkal több holt fát találhatnánk az erdőben, és sokkal nagyobb lenne a biodiverzitás is, ami ma szintén válságba került, és ez az erdőben is tapasztalható.

Mohák, zuzmók, hangyák élnek a holt fákban, a nagy öreg fákban pedig költeni tud a fekete gólya és a parlagi sas. Az öreg fák és a holt fák is kellenek a biodiverzitáshoz.”

Kovalik Máté túravezető, a Kinizsi Százas teljesítménytúra főrendezője képszerkesztőként társult az alkotókhoz, akiknek a válogatásába két helyen is bekerült a Hegyvidék: a Béla király úton élő török mogyoróval, amely a rokonai között európai rekorder is lehet a vastagságával és a korával, valamint a MOMkult udvarán álló tiszafával. A szemléletformáló kötet a matuzsálemek.hu oldalon rendelhető meg.

Arday Attila

A FÉNYÍGÉRETE

A Galéria 12 Egyesület csoportos kiállítása

Megnyitja: Péterfy Melinda
művészettörténész, művészetpedagógus

2025. december 8. 18.00

Látogatható: 2025. december 8. - 2026. január 31.

Galéria 12 kávézó, 1122 Budapest, Hajnóczi József utca 21.

galeria12.hu

A belépés díjtalan

HEGYVIDÉKI
KULTURÁLIS
SZALON

1126 Budapest, Törpe utca 2., Városháza tér.
www.kuturalisszalon.hu

MELODIKA PROJEKT
2025/12/05 [P] 19:00
PÁRIZS///TANGÓ FEAT. SCHÖCK ATA-
LA [TÁMOGATÓ: NKA]

VERS, AMI KÖRÜLVESZ
2025/12/09 [K] 17:00
KARÁCSONYI VERSVÁLOGATÁS
ELŐADÓ: DÉGI JÁNOS

ANALÍZIS #17
2025/12/09 [K] 19:00
IRODALMI-PSZICHOLÓGIAI EST
K.M.: JUHÁSZ ANNA, RÁCMOLNÁR LILI

SZALONEGYETEM
2025/12/10 [SZE] 14:30
AZ ADVENT TITKAI – ÜNNEPVÁ-
RÁS RÉGEN ÉS MA
ELŐADÓ: SÁNTA IBOLYA LELKÉSZ

BÁRZONGORA EST
2025/12/11 [P] 18:00
KÖZREMŰKÖDIK: GAZSI NORBERT

„JÓ A ROSSZAT ELFELEDNI...”
2025/12/16 [K] 18:00
ZENÉS BESZÉLGETÉS KARÁDYRÓL
KÖZREMŰKÖDIK: GREGOR BERNADETT

L

Pilates Kovács Orsival:
hétfő és péntek: 8:00-9:00

Í

Jiu Jitsu:
hétfő és szerda: 16:30-18:30

V

Showtánc Balázs Mártival gyerekeknek:
kedd és csütörtök: 16:30-17:30

I

Meridián Hóka Ildivel:
Senior Torna: kedd 15:00-16:00

A

Társasjáték klub Józsa Szilvivel:
péntek: 16:30-19:30

V

Süti és Ajándékkészítő
Műhely gyerekeknek:
december 6. 10:00-14:00

I

Töltsünk egy szuper délelőttöt közös sütéssel, ahol a
gyermekek kreatív élményt szereznek, és saját
készítésű, finom süttikkel és/vagy ajándékokkal
lephetik meg szeretteiket!

L

Luca-Széke interaktív ismeretterjesztő
program ovisoknak, kisiskolásoknak:
december 13. 14:00-16:00

L

Kreatív Gyermekek napközi:
december 13. 9:00-16:00

Részvételi szándékát a
liviavillaregisztracio@gmail.com email-címen
vagy a +36 30 409 2400 telefonszámon jelezze.
További információt itt kaphat.

MAKOVECZ
KÖZPONT ÉS
ARCHÍVUM

ÉNEKEL A HÁZ

Adventi éneklés a Makovecz Központ és Archívumban. A részvétel ingyenes, az ének tudás nem feltétel!

2025.12.15. [H] 18:00

www.makovecz.hu

BAJOR GIZI SZÍNHÁZMÚZEUM

Fotó: Feil Balázs

Ki voltam én? KARÁDY!
(zenés monodráma)

Karády Katalin szerepében Szemerédi Bernadett.
december 10. 15 óra | Belépő: 1500 Ft

Fényből szőtt mesék
Mennyei muzsika

Regisztráció szükséges! (gldro.katalin@oszmi.hu)
december 20. 10 óra | Belépő: 1500 Ft

Helyszín: 1124 Budapest, Stromfeld Aurél út 16.

BAJOR GIZI
SZÍNHÁZMÚZEUM

www.oszmi.hu

barabás.villa
VÁROSMÁJOR

1122 Budapest, Városmajor utca 44.
www.barabasvilla.hu

CSERESZNYÉSKERT
2025/12/04 [CS] 19:00
TROJKA TÁRSULAT PÉNZES
KOMÉDIÁJA TRAGIKUS NAPOKRA

ÉLŐ EMLÉKEZET
PEPSI ÉRZÉS ÉS TÚRÓRUDI
2025/12/09 [K] 18:00
AZ 1980-90-ES ÉVEK FOGYASZTÁSTÖRTÉNETE

LIGET AKADÉMIA
2025/12/11 [CS] 18:00
AZ OKTATÁSI RENDSZER EGYENLŐTLENSÉGÉRŐL
K.M.: CZINDER GABRIELLA, CSURY BALÁZS

ALVAJÁRÓ ROMÁNC
2025/12/16 [K] 19:00
VÁLOGATÁS FEDERICO GARCÍA LORCA MŰVEIBŐL
K.M.: BODOR BÖBE, ALEX TORRES

SZENT LÁSZLÓ HÁZ

INGYENES
PROGRAM!

MINDEZ VILÁG ÖRVENDEZZEN!
Szalóki Ági és Bogárné Szilvia adventi koncertje
2025.12.11. (CS) 19:00

CSÖND-ZSÁK KONCERTEK 26.
Persányi Zsófia koncertje
2025.12. 07. (V) 19:00

ADVENTI JÓTEKONYSÁGI SÜTÉMÉNYVÁSÁR
2025.12.07. (V) 10:00-13:00

sztlaszlohoz.hu

RETRÓPOTLO

Tekerjük vissza! – régi szép emlékeink a VHS-ről

A VHS – népszerűbb nevén videokazetta – olyan, mint a rendőri gázgránát: bármennyire lejárt szavatosságú, képes könnyekre fakasztani az embert. Akár még manapság is. Következzék öt emlék, ami óhatatlanul összefonódott a nyolcvanas–kilencvenes évek legendás adathordozójával!

A NINDZSAFILMEK

A VHS-celluloidhulladékok kasztján belül kiemelten kezelendő a nindzsafilm, egy letűnt kor legemblematikusabb mementója, ami megannyi kérdést hagyott megválaszolatlanul. Például: az UZI-k, az aknavetők és a forgótáras gépfegyverek fénykorában mi indokolta azt, hogy bárki is tökig bebugyolált, samurájkarddal rohangászó félkegyelműeket fogadjon fel ellen-

Az első – felkavaróan unortodox – hőssel azonban a Nindzsa színre lép című alapvetésben találkoztunk. Franco Nero jóvoltából megismerhetjük a Thomas Magnum-bajszos nindzsa karakterét, aki fehér hacukája jóvoltából bizonyára gyakori vendég volt a helyi patyolatban. Arról pedig tényleg csak mellékesen teszünk említést, hogy hasonló ancúgban legfeljebb egy hóbagoly fészke-

kulturális oázisként funkcionáltak az Ablak, a Terefe és A hét műtárgya által sújtott lakosság számára. Nem csoda hát, hogy a magyarországi fekete piac virágzását Pablo Escobar is irigykedve figyelte volna – akárcsak a csempészek tevékenységét, akik nem állták hűtőszekrények és mikrohullámú sütők tucatjait kibélelni a Terminátor, a Túl a csúcson, a Mad Max 2 és megannyi kortárs film költség-hatékony kópiáival.

Majd jött a magyar változat egyszemélyes munkatársa, hogy egy adásvételi szerződés érzelmi töltetével tolmácsolja az elhangzottakat. A Hegylakó narrátora például Arany Varrógép-életműdíjat érdemelt volna a Skynettől az emberi émociók elleni harc elismeréseként. Mindez élénk magyarságtudattal párosult, ugyanis amikor az IFA-homlokú dzsigoló, Kurgan a templomi jelenetben „*Happy Halloween!*”-nel köszöntötte az apácákat, ő a frappáns „jól mulatunk, hölgyeim?” fordulattal élt. És nemcsak a „nálunk nincs Halloween!” tézis mellett állt ki, hanem rögtön némi revizionista gondolatot is megfogalmazott: „Gyenge vagy, Felvidéki” („*You’re weak, Highlander*”) – vágta Connor MacLeod képébe, mintegy rávilágítva, hogy egykor Skóciát is elcsatolták Magyarországtól.

Kevert fajú harcos: az ősmagyar olasz nindzsa

segei likvidálására? Ki pénzelt az Amerikai nindzsa OKJ-s tanfolyamait, amelyben fekete, piros, sárga, drapp, topázkék, padlízslánlila és mályvaszínű munkaruhás harcosok is feltűntek a hallgatók között? (Sőt, a varrónők már sutyiban dolgoztak az Elvis- és tehénmintás egyenruhákon is.)

ben tudott volna észrevétlenül elrejtőzni, amíg egy feldühödött madármama ki nem ebrudálja onnan.

A BÖDÖNHANGÚ NARRÁTOROK ÉS BRAVÚROS FORDÍTÁSAIK

Életellenes képminőség ide, ordenáré hangtechnika oda, a 80-as években a kalóz VHS-ek

DISZKOVERY

Az aktuális és a trendeken kívüli

ONEOHTRIX POINT NEVER: TRANQUILIZER

Valami ilyesmi lehetett a 70-es években, amikor kijött egy új Tangerine Dream-lemez. A 80-asokban, amikor a rajongók alig várták az újabb és újabb Brian Eno-albumokat. A 90-es években, amikor Aphex Twin következő kiadványa előtt nőtt egyre a figyelem. A 2000-es évtizedben,

amikor a Burial-kanyarokat leste az otthonhallgatós tánczene közönsége. Na, az elmúlt tizenöt évben a zenefilozófiai meglátásaival is úttörő Oneohtrix Point Never friss megjelenései garan-

tálják azt, hogy az elektronikus zene egyik legfontosabb aktuális alakja valami nagyon erőset, meghökkentőt, mégis a saját univerzumában megmaradó művet szabadít a világra. Amit az őt kedvelők élveznek, szeretnek, és arra használnak, hogy ebből a világból egy kvantumugrással (ez a lemez elindítása) egy másikba érkezzenek, ahol minden ismerős, mégis furán kicsavart, ennek ellenére megnyugtató, ugyanakkor frissítő és pezsdítő is. A felsorolt előadók már csak azért is jó példák, mert mind kitapintható alkotóelemmel járultak hozzá a Oneohtrix Point Never hangvételehez – ám az amerikai Daniel Lopatin zenei világa azért ennél több magyarázatra szorul. Hangmin-tákkal, szintikkel kísérletezik, kozmikus-zajos pszichedéliát teremt, létező hangokból (például reklámokból, VHS-szalagok tartalmából) hoz létre merőben újat. Ha valaki névvel illetné, akkor a furcsa vaporwave, hypnagogic pop, plunderponics címszavaknál kellene keresgálnie. Maradjunk a progresszív elektronikánál, mert a side-projektek (Chuck Person, Ford & Lopatin), filmzenék (*Uncut Gems*), producerkedés (The Weeknd) révén is nagynevű szerző mindig előremutató és hát, izé, elektronikus is. Aki elveszítette a fonalat a csúcselemezi – *Returnal* (2010), *Replica* (2011), *R Plus Seven* (2013), *Garden Of Dele* (2015) – után, annak most újra érdemes bekapcsolódnia a történetbe, mert Lopatin ismét a legjobb formájában van. Aki pedig most ismerkedik meg vele, annak is

tökéletes keresztmetszet az életműből ez az album. A kíváncsi fül egyúttal azt is megtudhatja, hogy milyen a 2020-as évek elektronikája. (2025, *Warp*)

FLORENCE + THE MACHINE: EVERYBODY SCREAM

Nagyon kevés olyan popsztár van manapság, aki a 2000-es évek óta úgy tudott felszínen maradni, hogy zenéje alig idomult az elmúlt bő tizenöt év trendjeihez. Florence Welch ilyen előadó. Zenekara, a Florence + The Machine hatodik lemezével is őrzi pozícióit, megszólalását. Ismét listavezető tudott lenni a brit albumlistán (csak a 2018-as, negyedik LP-je nem volt No. 1), újfentebb markáns vizualitás (képi világ, klipek, megjelenés) társul a zenéhez, amely megint az artisztikus rock és vonzáskörzetében (kamarapop, indie pop, görög folk) mozog, és a megszokott teátrális előadásmóddal párosul. A világlágerekkel (*You’ve Got The Love, Shake It Out, Spectrum*) berobbanó formáció harsányabb korai korszakát introspektívebb lemezek követték a tizes évek közepétől, de a legutóbbi, 2022-es *Dance Fever* ismét az energikusságával tüntetett. Aztán Florence életmentő műtéten esett át turné közben – nem meglepő, hogy a gyógyulással járó időszak az eddigi legszemélyesebb albumát eredményezte. Terápiás LP, ami egy hatalmas sikoltással kezdődik, és a kiüvöltött témák között miszticizmus, mágia, boszorkányság, népi horror, az örület és a józan-ság határának feltérképezése is szerepel, a nőiség brutális, nyers oldalának megmutatása mellett. A dalokat az Idles és a The National fronte-mreivel közösen írta Welch. Szóba kerül a férfi és női dalszerzők kritikai megtétele közötti igaz-ságtalanság, aránytalanság is – ezt a lemezt persze ismét nagyon jól fogadta mindenki. Mert jó is. A Florence-világot szélesen körbejáró, új rétegekkel gazdagító kiadvány, amelynek dühét, tombolását egy békés, reményteli dal zárja, emeli fel. (2025, *Polydor/Universal*)

B/

A KULTÚRBARBARIZMUS MELEGÁGYA: A VIDEÓKÖLCSÖNZŐ

Míg a VHS-zúgkereskedők korábban horgászbotra tűzött Milka csokival gyűjtötték össze az angolban vagy németben jártas egyszemélyes szinkronstábokat, a vasfüggöny leomlásával mindkét szakmának befellegzett. Ugyanakkor gombamódra szaporodtak a videókölcsonzók, amelyek immár – jobbára – hivatalos kiadványokkal sefteltek.

Bár a kép- és hangminőség ezáltal ugrásszerűen javult, a fogyasztói szokások nem változtak jelentősen a 80-as évekhez képest. Értsd: jó filmnek minősült minden olyan kiadvány, aminek a borítóján a gumiarcú dumafranci, Steven Seagal szorongatott kéziágyút, vagy Jean-Claude Van Damme rúgta le a harangot egy templom tornyából. Ennek megfelelően az eladók is mindennemű gátlás nélkül ajánlgatták a legkülönbébb lövöldözős trágyafilmeket, miközben a té-kában felváltva üvöltöztették a 2Unlimited- és a Világlágerek magyarul kazettákat.

A VHS MINT CSALÁDI KONFLIKTUSFORRÁS

A videokazetta sok esetben olyan volt, mint a kevert likőr: családokat szakított szét, tett tönkre, és generációkat sodort az idegösszeomlás szélére. Az üres szalag ugyanis jellemzően nem funkcionált bárholonnan lekaszt-ható fogyóeszközként, így aztán egyes fiatalok abban látták a megoldás kulcsát, hogy a Go-nosz halott 2-t hanyag eleganci-ával rávették a fater tulajdonát képező Az Ezüst-tó kincsére.

Utóbbi pedig jellemzően a „mi ez az aberrált állatság?” kérdéssel méltatta a Sam Raimi és a motorfűrészkezü Ash által ledöntött műfaji korlátokat.

Szintén általános jelenség volt a Makk Marci-komplexusos szülő, aki az elsötétített szo-

hangja a korabeli reklámban, és máris tudtuk, hogy a szóban for-gó műalkotás nem kategorizál-ható a magyar ábécé betűivel, lévén az a „zs” után véget ér. Fenyő János neve akkoriban forrott össze a huszadvonalbeli akciófilmekkel, amikor a püspök-

Mimikai ráncok inkasszó alatt

bába berontva ekképpen trau-matizálta az órák óta videózó ifjúságot: „Én a ti korotokban ötszázat dekáztam medicinnel a jó levegőn, ti meg itt rohadtok ebben a retkes oroszánbarlang-ban, mars kifelé!” Egy fokkal kíméletesebbnek bizonyult a szobába toppanó nagymuter, aki hasonlóan konstátálta a bébi-xenomorf születését az Alien hírhedt jelenetében: „Mi az ott, egér? Hát, ez okádék, nemhogy régi szép filmeket néznétek!”

A VICO-FILMEK

„Hát, persze, hogy az Orrpo-lipos vámpírvadász is a VICO filmje!” – harsant fel Bozai József

Telódia

Rejtvény az egész világ!

Szeretsz más országokat felfedezni, térképeket böngészni, idegen városokat járni, rejtvényt fejteni, nyomozgatni, a fejedet törni? Akkor imádni fogod a GeoGuessr nevű telefonos appot, mert mindezt egyszerre kínálja!

A játék egyszerű, de nagyszerű ötleten alapszik: a rendkívül elterjedt, jó eséllyel mindenki által ismert Google-térképre épül, egészen pontosan annak igen népszerű utcaképfunkciójára. Ezeket a fotókat a Google munkatársai készítik egy speciális, 360 fokok kamerával, ami lehetővé teszi, hogy utcaszintű, csaknem fejmagasságból rögzített panorá-maképeket böngésszünk a Google által bejárt településekről és a közutak mentén talál-ható környezetről.

BELEFUTHATUNK A FEHÉR HÁZBA

A GeoGuessr lényege, hogy „ledob” minket a földgolyó egy véletlenszerűen kiválasztott pont-jára, és az utcakép alapján kell kitalálni, hogy hol vagyunk, majd be kell jelölni ezt a pontot a világtérképen. Minden egyes feladat megoldására két perc áll rendelkezésünkre, ezalatt szabadon mozoghatunk, nézelődhetünk, forgolódhatunk – tehát olyan vi-zuális nyomokat kereshetünk, amik segítenek nekünk. Ezek lehetnek feliratok, zászlók, szimbólu-mok, épületek, ruhák, növények, de még természeti képződmények is.

Ha tehát, mondjuk, Washingtonba „kerül-tünk”, akkor támpontot nyújthatnak az utcanévtáblák, a csillagos lobogók, a buszok fel-iratai, és ha jó irányba indulunk, belefuthatunk akár a Fehér Házbá is. Ezekből a jelekből pedig összeáll a helyes válasz. A tippetek a szoftver pon-tokkal jutalmazza egy nullától ötezerig terjedő skálán.

A pontokra pedig azért van szükség, mert így léphetünk szintet, hogy aztán egyre bonyolultabb feladványokat kapjunk. Nyilván Párizst sokkal könnyebb kitalálni, mint egy apró madagaszkári falut. Arra is van mód, hogy másokkal mérjük össze tudásunkat a helymeghatározás terén, akár még bajnokságokban is indulhatunk. Igaz, ezek a

funkciók már csak az egyébként ingyenes app fi-zetős verziójában találhatók meg.

MILYEN NÖVÉNYEK VANNAK KONGÓBAN?

A GeoGuessr csodálatos szórakozás, igen hamar képes beszippantani bárkit. Csak azt vesszük ész-re, hogy egymás után oldjuk meg a feladványokat, pedig már rég elhatároztuk, hogy tényleg abba-hagyjuk egy időre.

Raadásul közben észrevétlenül bővítjük az ismereteinket, olyan helyekre jutunk el virtuálisan, ahová egyébként magunktól sohasem „mentünk” volna. Megtanuljuk, hogy például Maine állam-ban, vagy épp Kongóban milyen növények van-nak, milyen lehet az éghajlat, a gazdasági és a kulturális helyzet. De önmagában a játék, a rejt-vényfejtés is szórakoztató, és valószínűleg jobbat is tesz az agyunknak, mintha TikTok- vagy Instagram-videókat pörgetnénk megállás nélkül.

Szalai Péter

SZOLGÁLTATÁS

ABLAK, AJTÓ, REDŐNY

REDŐNY, RELUXA, szünyogháló, napellenző, roletta készítése, javítása, 06-1/356-4840, 06-30/954-4894.

ASZTALOSMUNKÁK/ KÁRPITOSMUNKÁK

IKEA TÍPUSÚ könyvszekrények, konyhabútorok, beépített szekrények, irodabútorok méretre gyártása legolcsóbban. Például könyvszekrény: 228x80x28 cm, 18 800 Ft. Igényes munka, rövid határidő. 06-30/368-1354.

ELTARTÁS, GONDOZÁS, ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKOT KÍNÁLOK idős személynek ingatlanért cserébe. Kisebb rezisztarozás nem akadály. Szükség esetén gondoskodást, ápolást is vállalok. 47 éves, megbízható gondozónő vagyok. 06-70/349-8883.

ÉLETJÁRADÉKOT FIZETNE leinformálható ügyvéd/pedagógus házaspár ingatlan örökléséért. Telefonszám: 06-70/252-4897.

KIEGÉSZÍTENÉ NYUGDÍJÁT? Nagyobb készpénzre van szüksége? Kössön életjáradéki szerződést ápolással és akár ortlakással. 06-20/553-5474.

INGYENES ÉTEKZETÉS nyugdíjasoknak! Alapítványi alapú. Jelentkezni: 06-30/242-3669, jobbkezekben@gmail.com

VÁLLALOK NYUGDÍJASOKNÁL takarítást, bevásárlást, gondozást, valamint teljes házvezetést, ügyintézt. 06-70/540-0577.

KÖZÉPKORÚ NŐ KÖTNE életjáradéki szerződést, ápolással, mindenféle házimunkával. 06-30/087-7643.

JÓ ANYAGI HÁTTÉRREL rendelkező fiatalember édesapja örökségét életjáradéki, tartási szerződésbe fektetné hosszú távú befektetés céljából. Minden lehetőséget meghallgatok. Budai Zsolt, 06-30/440-8407.

ÜGY FOGOK GONDOSKODNI Önről, mint saját szüleimről. Eltartási szerződést kötnek. Hívjon bizalommal. 06-70/367-9572.

KERT, FAKIVÁGÁS

KERTÉPÍTÉS, -RENDEZÉS, öntözőrendszer-telepítés, fakivágás, gallyazás, metszés, permetezés, fűnyírás, fakivágás, szállítás, bokrok, sövények vágása. Egyéb kertészeti munkákat válllok. Szilágyi Csaba, 06-20/970-7506.

KERTÉPÍTÉS, öreg kertek ifjítása, metszés, permetezés, fűnyírás, fakivágás, szállítás, bokrok, sövények vágása. Egyéb kertészeti munkákat válllok. Szilágyi Csaba, 06-20/970-7506.

LAKÁSSZERVIZ

FESTÉS-MÁZOLÁS-TAPÉTÁZÁS, kőműves-, burkolatjavítás, díszlécfelrakás, bontás, sitteliszállítás. 06-30/568-6255, Kovács Gergely.

FESTÉS, BURKOLÁS, KŐMŰVESMUNKÁT válllok. Nyugdíjasoknak kedvezményrel, bútormozgatással, takarítással. Tel.: 06-30/422-1739.

LAPOS TETŐK csapadékvíz el- leni szigetelése bádogos munkákkal együtt, garanciával, referenciával. Zsindelytetők javítása és készítése. 06-20/471-1870, 06-70/627-1913.

ALPINISTA munkák: homlok- zatfelújítás, lefolyó és ereszcatornák szerelése, kőműves- és festőmunkák, veszélyelhárítás, függőfolyosók fel- újítása, veszélyes fák kivágása, dryvit szigetelés. Tel.: 06-20/471-1870, 06-70/627-1913.

FÉMKAPOK JAVÍTÁSA, kitámasz- tók, aknafedelek, ajtóbehúzó, posta- ládazárak cseréje, kapaszkodókorlátok készítése. Tel.: 06-20/380-8988.

LAKÁSFELÚJÍTÁS, SZOBAFES- TÉS, tapétázás, parkettázás, csempézés, vízszelérés, villanszerelés, kőműves- munkákat és kisebb munkákat is vál- lakok, garanciával. Halász Tibor. Tel.: 06-1/202-2505, 06-30/251-3800.

TETŐDOKTOR! Régi, hajlott tetők javítása, cseréje, beázáshárítás, bádo- gozás, Lindab tető, új tető cserepezése, kisebb javítások, SOS munkák: 06-20/466-2774, 06-30/622-5805.

KŐMŰVESMUNKÁK, KERÍTÉ- SEK, járdák, vízóraaknak készítése, javítása, utólagos falszigetelés, burko- latjavítás, térkövezés. 06-30/341-3423, Kara László.

TAKARÍTÁS

KISEBB ÉS NAGYOBB takarítást válllok középkorú hölgy, akár azonnal! 06-20/580-4700.

MAGÁNLAJÁSOK takarítását vállalom! Elérhetőség: 06-30/129-9551.

TÁRSASHÁZAK

TÁRSASHÁZAK/LAKÁSSZÖ- VETKEZETEK könyvelését, bevállá- sok, beszámoló elkészítését válllok 1000 Ft/hó/albetét díjtól. Érdeklődés csak K–SZ–CS: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

TÁRSASHÁZI LÉPCSŐHÁZAK takarítását, telen hólapátolását váll- luk 25 000 Ft/hó díjtól. Érdeklődés csak K–SZ–CS: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

VÍZ, GÁZ, VILLANY, FŰTÉS

VILLANYSZERELÉS AZONNAL! Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Pet- rás József villanyszerelő mester. ELMŰ- ügyintéssel. Tel.: 06-1/246-9021, 06-20/934-4664.

GÁZKÉSZÜLÉK-SZERELÉS! Gáz- konvektorok, FÉG készülékek, gáztűzhe- lyek, gázkazánok karbantartása, javítása, beüzemelése. 06-30/443-2031.

VÍZSZERELÉS! Villanybojlerek vízkötelenítése, csapok, szifonok, vécé- tartályok, cseréje, javítása. Anyagbeszer- zéssel. Tel.: 06-30/655-8074.

VÍZSZERELÉS! Csapok, szifonok, vécé- tartályok javítása, cseréje, mosó-, mosogatógépek bekötése. Ingyenes ki- szállással. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06-30/447-3603.

KÖRNYÉKEN ÉLŐ villanyszerelő rövid határidővel, korrekt áron vál- lálja elektromos hálózatok felújítását, kiépítését, háztartási gépek bekötését, lámpák, kapcsolók, konnektorok fel- szerelését, biztosítéktáblák korszerűsi- tését. Tel.: 06-20/423-9923.

LAKÁS/INGATLAN/ BÉRLEMÉNY

„BUDAVÁR ’89” Ingatlanköz- vetítő Magániroda! 06-1/201-7719, Zwillinger.

BAKOSLAK INGATLAN kész- pénzes ügyfelei részére keres eladó ingatlanokat, azonnali fizetéssel. Tel.: 06-1/326-0618, 06-20/974-0571.

BAKOSLAK INGATLAN KERES hosszú távra kiadó igényes házat, iker- házat, sorházat és lakásokat külföldi és magyar ügyfelei és családjaik részére. Tel.: 06-1/326-0618, 06-20/974-0571.

2-3 SZOBÁS, EMELETI LAKÁST keresünk ügyfelünk számára. Tuczai Szabolcs, 06-70/398-5027, szabolcs@ otthonmindenkinek.hu

LOMTALANÍTÁS

MOST LOMTALANÍTÁSKOR lomok kihordását vállalom, továbbá bontást, síthordást és teljes lakásfelújí- rást A–Z-ig. 06-70/744-4864.

LOMTALANÍTÁS! Hagyaték, eladás előtti és utáni ingatlanok teljes kiürítése, lomtalanítása. 06-30/703-0518.

OKTATÁS

MATEMATIKÁBÓL, ANGOLBÓL vizsgafelkészítés egyénileg: 06-30/074-1572.

NÉMET EGYÉNI nyelvoktatás és kor- repetálás, helyszíni és online órák. Tel.: 06-30/948-0955.

RÉGISÉG

KELETISZÖNYEG- ÉS MŰTÁRGY- BECSŰS vásárol régi keleti szőnyegeket és műtárgyakat, sérült állapotban is. Készpénzfizetéssel. Kiszállás díjtalan. Tel.: 06-30/456-3938.

KÉSZPÉNZÉRT VESZEK, értékc- becsléssel, bútorokat, dísz- tárgyakat, író- gépet, varrógépet, zongorát, könyveket, bakelitlemezeket, porcelánokat, csipkét, kitüntetést, ezüstöket, régi pénzt, bizsu- kat, aranyat, teljes hagyatékot. Díjtalan kiszállással. Németh Dániel, 06-70/756-9733.

PACSIRTA GALÉRIA. Törtarany-fel- vásárlás magas áron! Ezüsttárgyak, fest- mények, herendi és Zsolnay porcelánok, kitüntetések, pénzürmék. Bp. III., Pacsi- r- tamező utca 24–26. 06-70/600-5082.

NAPI LEGMAGASABB ÁRON vásárlók! Arany ékszereket, -érméket, -fogat. Házhoz megyek, díjtalan kiszál- lással. 06-70/392-4354.

BÉLYEGET, PAPIR-, FÉMPÉN- ZEKET, festményeket, egyéb régiséget vásárlunk, árverésre átveszünk. VI., Andrásy út 16. Tel.: 06-1/317-4757, H: 12–17, K–Sz: 10–17, Cs: 10–19.

KÉRI GALÉRIA vásárol ékszereket, karórákat, Zsolnayt, herendit, bútorokat, festményeket, régi katonai eszközöket, érméket, kitüntetéseket, hagyatékot stb. II. ker., Filler u. 1. 06-70/620-3636, H–P 10–17 óráig.

FIGYELEM! Készpénzért vásárlunk ezüstöket, festményeket, öltönyöket, Zinger varrógépet, porcelánokat, ara- nyakat, pénzürméket, hagyatékot. II. kerület, Szilágyi Erzsébet fasor 25. 06-1/488-7910, 06-20/334-9091.

NERC, RÓKA, mindenfajta szőr- megbundát vásárlók, teljes ruhanemű- hagyatékot, kiegészítőket, ékszereket, könyveket és dísz- tárgyakat, régiségeket, 06-20/229-0986.

BUNDAFELVÁSÁRLÁS arannyal, azonnali készpénzfizetéssel. 50 000 Ft- tól 2,5 millió Ft-ig. 06-20/990-9150.

EGÉSZSÉG/SZÉPSÉG

LÉZERTERÁPIA, REUMATOLÓ- GIA, akupunktúra, gerincferdülés, csonttritkulás, csípő- és térdkopás ke- zelése, fejfájássalátás, lumbágóügyelet, porckorongsérv ellátása. teledoktor.hu, lumbagougyelet.hu, surgossegireuma. hu, 06-1/368-6349, 06-20/968-6886.

AJÁNDÉKOZZON ÉLMÉNYT szeretteinek! 20 év tapasztalat- tal, szépkorúakra specializálódva: gyógypedikúr és manikúr az ottho- nában. Tel.: 06-20/526-3800. Hívjon bizalommal!

FODRÁSZ HÁZHÓZ MEGY. Hívjon bizalommal! 06-30/295-1686.

HÁZHÓZ MEGYEK! Fogsor készí- tését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal! Telefonszám: 06-20/980-3957.

KÖNYV

KÖNYVEKET, MŰTÁRGYA- KAT, festményeket Vértesi Antikvá- rium vásárol. Díjtalan kiszállással, vertesiantikvarium.hu, 06-20/425-6437.

EGYÉB

TÉLAPÓ-MEGRENDELÉS! Házhoz rendelhető télapó, akár ren- dezvényekre is megyünk. Előrendelés szükséges, várjuk jelentkezésüket sze- retettel! Tel.: 06-20/543-9963.

DRÁGAKÖVES NŐI arany ékszere- ket venne ügyvéd család valós értékben. Kizárólag magánszemélytől. 06-30/822-8050.

TEHERAUTÓ-BÉRLÉS, 06-20/213-0693.

BUDAPESTI, KÖZÉPKORÚ, egye- dülálló, jó anyagi háttérrel rendelkező, ingatlanvállalkozó férfi korban hozzá illő vagy idősebb partnerét keresi pro- gramokhoz, ismerkedéshez. 06-70/300-0847.

KUTYAKÖLYKÖT ajándékozik – fe- kete színű, barna rajzollattal, közép-terme- tű lesz: 06-70/366-4954.

ONLINE APRÓHIRDETÉS-FELADÁS A NAP 24 ÓRÁJÁBAN

a <https://www.aprohirdetesguru.hu/budapesti-keruleti-lapok/hegyvidek/> weboldalon keresztül lehetséges.

Fizetési lehetőségek: **bankkártyával**, vagy **készpénzzel** bármely bankfiókban, vagy **banki utalással**.

IRÁNY A HEGYVIDÉKI BARKÁCSMŰHELY!

A XII. kerület első közösségi barkácsműhelye, a Hegyvidéki Barkácsműhely várja vendégeit a Márvány utca 44. szám alatt (bejárat a Hertelendy utca 9. felől).

A műhelyben hozott anyagból, szakember felügyelete mellett lehet elkészíteni a saját termékeket fából, fémből, műanyagból vagy textilből.

A BARKÁCSMŰHELYT A KÖVETKEZŐ SZEMÉLYEK HASZNÁLHATJÁK:

- XII. kerületi állandó lakcímmel vagy érvényes tartózkodási hellyel rendelkező,
- 18. életévüket betöltött lakosok, akik a használat előtt a használati felelősségekre vonatkozó nyilatkozatot megismerték és egyetértőleg aláírták,
- befizetik a barkácsműhely eszközhasználati díját.
- 14 és 18 év közötti személyek csak nagykorú személy kíséretében tartózkodhatnak a helyiségben.

Az eszközhasználat díja: **300 Ft/óra** minden megkezdett óra után (az összeget online bankkártyás fizetéssel lehet kiegyenlíteni).

Időpontfoglalás: személyesen a Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán vagy online az **eugyintezes.hegyvidek.hu**-n.

Nyitvatartási rend:
csütörtök: 14–19 óráig
péntek: 14–19 óráig
szombat: 9–14 óráig

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:
+36 1 616 1683

HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT

Álláshirdetés

irodai és közösségi helyiségek takarítására

Takarítót/takarítónőt keresünk napi munka- végzésre a XII. kerületben, a Normafán.

Jelentkezés módja: fényképes önéletrajzo- kat az info@normafapark.hu e-mail-címre kérjük elküldeni.

Gyönyörű környezetben elhelyezkedő épü- letek, belső és külső terek takarítására keresünk igényes, megbízható munkatársat.

Feladatok:

- Normafa Park Fenntartó és Üzemeltető Intézmény épületeinek, ingatlanjainak takarí- tása (irodák, előterek, mosdók, lépcsőház és közösségi helyiségek stb.) napi takarítása
- Szükséges tisztítószer, papíráru heti ősz- szeírása

- Folyamatos munkarend, átlag havi 168 óra (teljes állás) munkavégzés

Elvárások:

- Pontos, precíz, önálló munkavégzés
- Rugalmasság, együttműködési képesség
- Terhelhetőség, megbízhatóság

Amit kínálunk:

- Tiszteletes fizetés, egyéb juttatások, in- duló bér (br. 400 000-500 000 Ft)
- Bejelentett munkaviszony, Munka Tör- vénykönyv szerinti szerződés
- Változatos feladatok
- Hosszú távú munkalehetőség
- Munkaruha, jó minőségű munkaeszkö- zök

Kiadja: Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat megbízásából a Hegyvidék Lapkiadó

Mb. főszerkesztő: STOFF CSABA ✦ Szerkesztőségi titkár: BOUSSEBAA HADJER SELIMA ✦ Fotók: a Hegyvidék Lapkiadó archívuma ✦ Tördelőszerkesztő: KOVENCZ PÉTER ✦ Cím: 1126 Budapest, Beethoven utca 2/a fszt. Telefonszám: 06-1/356-3446 Internet: <http://www.hegyvidekujagsag.hu>. E-mail: szekesztoseg@hegyvidekujagsag.hu. ✦ Eng. szám: 84-5965 ✦ Nyomdai előállítás: Mediaworks Hungary Zrt. Cím: 9021 Győr, Újlak utca 4/a. Felelős vezető: Szabady Balázs műszaki igazgató. ✦ Online apróhirdetés-felvétel a nap 24 órájában: <https://www.aprohirdetesguru.hu/budapesti-keruleti-lapok/hegyvidek/> – Fizetési lehetőség: az interneten keresztül bankkártyával, vagy készpénzzel bármely bankfiókban, vagy banki utalással. ✦ **Kéziratokat, rajzokat, fotókat nem örzünk meg és nem küldünk vissza!**

Miért szeretjük annyira a mézet?

A méz a legősibb édesítőszerünk, több ezer éve kíséri az ember történetét. Bár a legtöbb helyen a cukor már letaszította a trónról, még mindig a karácsonyi időszak legfőbb szereplője. Vajon mi lehet a titka?

Az édesség iránti vágy az emberrel együtt született. Persze nem szabad túlzásba vinni az édes ételek fogyasztását, de nem árt tudni, hogy

az édes íz szeretete genetikailag belénk van kódolva.

Az ősember hamar megtanulta, hogy ami édes, az kalóriadús és tápláló, és nem árt belőle jó sokat enni, amikor épp rendelkezésre áll. Az édes íz a

ízék eléréséhez. A juharfa nedvéből és az agáv kaktusz leveléből nyertek ki szirupot, ezzel édesítettek – a juharszirup ma is az amerikai palacsinta egyik kötelező társa.

A méheknek nagyon sok fajtája létezik, és Európában sem mindegyik készíti mézet. Erre már őseink is rájöttek, mint ahogy arra is, hogy sokkal egyszerűbb, ha a közelben tartják a rovarokat, mintha mindenféle eldugott helyen kellene mézet keresni. Sokszor a saját szállásuk

hamon fáraó több ezer éve elfeledett sírját a Királyok völgyében.

Ez az egyetlen teljesen épségben feltárt fáraósír, amelyben nemcsak a fáraó színarany halotti maszkját lelték meg a régészek, hanem azt a több száz edényt és ételt is, amit mellé temettek. Egyebek közt nyolc mézzel teli amforaedényt és több ezer éves mézes süteményeket. Rengeteg kenyeret, füges süteményt, sőt húst is csomagoltak a fáraónak: kilenc kacsát, négy libát, galambokat, tyúkokat és marhahúst adtak neki a túlvilági útra.

A leleteket – köztük a mézes süteményeket is – most először állították ki teljes pompájában

a néhány hete megnyílt Grand Egyptian Museum-ban, a Gízai piramisok mellett.

Az ókori görögök a mézet egyenesen az istenek ajándékának tartották, amely a szívárvány hátán csorgott le hozzánk, emberekhez. Ők és a rómaiak is használták az orvoslásban, sebfertőtlenítő és szemkenőcsként, valamint bőrbetegségeket is gyógyítottak vele. A mézben található enzimeknek valóban van antibakteriális hatása, nem véletlen, hogy még ma is alkalmazzuk torokfájásra.

A mézet is szerette az ember, és a lépből visszamaradó viaszt is tudta használni, méghozzá világításra, ebből készült ugyanis a gyertya, a legősibb lámpásunk. Éppen ezért

az első nagy méhészetek többnyire templomok közelében, kolostorokban jöttek létre,

mert ott különösen nagy szükség volt a sok gyertyára.

A méznek évezredekig kiemelt szerep jutott, majd a 17. századtól kezdett elterjedni a sokkal egyszerűbben elérhető finomított cukor, a világítási technikák is fejlődtek, így a méz jelentősége szép lassan megkopott. Mivel a méhészet ősi és fontos mesterségnek számított, már Mária Terézia is próbált tenni azért, hogy ez a szép tudomány ne felejtődjek el teljesen, ezért Bécsben méhészeti főiskolát alapított, később pedig eltörölte a méz után járó adófizetési kötelezettséget. Így a

Egy „mosolygós” méhlegelő a Hegyvidéken

méhészet kezdett ismét felfutni, bár már sohasem nyerte vissza korábbi jelentőségét.

Magyarországon ugyan ma is jelentős méztermelés folyik, ám sokan csak télen, a hideg és ünnepi időszakban fogyasztanak mézet, amely emellett elengedhetetlen összetevője a karácsonyi

lács, amely nem véletlenül ünnepi sütemény, hiszen a méz mindig drága csemegének számított, és csak különleges alkalomkor kerülhetett az asztalra.

A méz mellett azonban a keletről érkező aromás fűszerek is nehezen elérhetőek voltak, így alakult ki, hogy karácsonyi sü-

ni, viszont legyen mivel megkínálni a betérő vendégeket. Ez tovább erősítette a mézes sütemények divatját.

A karácsonyi édességek mellett ma is népszerűek a mézzel sült húsos receptek, de szokás volt ilyenkor mézes kenyeret enni, vagy fokhagymát mézbe mártani, annak szimbólumaként, hogy megédesítsék az életet. A népi babona úgy tartotta, hogy

aki a karácsonyi időszakban sok mézet eszik, annak a következő évben csak édes szavak hagyják majd el a száját.

Bár a mézeskalács nagyon finom, népszerűségéhez az is hozzájárult, hogy jól lehet formázni és díszíteni, így szép ajándék és később karácsonyfadísz lehet belőle. A mézeskalácsot már több száz évvel ezelőtt is díszítették tojásfehérje habjával, és gyorsan a vásárok egyik legkelendőbb termékévé vált.

Ahogy a méz jelentősége hanyatlani kezdett a mindennapi életben, úgy kapott egyre nagyobb szerepet a karácsonyi és téli ünnepkörben. Külön mesterség lett a mézeskalács- és báb-készítés, és az emberek elkezdtek karácsonyi formákat csinálni. Méz és mézeskalács nélkül ma sincs ünnep, sem nálunk, sem az európai kultúrkörben: Németországtól Csehországon át egészen a skandináv országokig szinte minden népnek megvan a maga mézes karácsonyi süteménye.

Kalas Györgyi

Méhek a lépen

A MOME-nak is vannak saját kaptárjai, méhészete és méze

szolgáltató barlangok falán is megörökítették kedvenc csemegéjüket; 8-10 ezer éves spanyol barlangrajzokon is láthatunk lépes mézet gyűjtő alakokat, de valószínűleg már ennél régebben is fogyasztotta a homo sapiens ezt a csemegét. Érdekes tény, hogy Amerikában eredetileg nem éltek mézelő méhek, így az ottani őslakosoknak más forráshoz kellett folyamodniuk az édes

közelében építettek kaptárt a méheknek.

Az ókori egyiptomiak már tudatosan méhészkedtek, sütemények készítéséhez, emellett az orvostudományban, sőt mumifikáláshoz is használták a mézet. Arról, hogy mennyire szerették, és milyen fontos szerepe volt náluk, elég sokat tudunk, hiszen Howard Carter 1922-ben találta meg a 19 évesen elhunyt Tutan-

Aminél nem a forma a lényeg: eredeti belga gofri

Sokan biztos csodálkoznak, hogyan kapcsolódik a gofri a mézhez – jöjjön is rögtön a magyarázat! Gondolkodott-e már bárki azon, hogy miért ilyen jellegzetes a gofri alakja? Talán segít, ha elárulom, hogy az eredetének számító *gaufre*, vagy *wafle* szó azt jelenti: méhkaptár.

Habár már az ókori görögök is sütöttek ropogós ostyákat két vaslap között, a vastagabb gofri a 15–16. században lett népszerű étel. Akkor azonban a cukor ritka csemegének számított, ezért többnyire mézzel fogyasztották. Az alakja nemcsak azért lett ilyen bordázott, hogy minél jobban hasonlítson a lépes mézre, hanem azért is, hogy a méz ne csurogjon le a tetejéről. A gofri mélyedései ugyanis felfogják és

összegyűjtik a feltétet, így egyszerűbben fogyasztható.

A gofri sokáig európai, főleg belga, német és holland csemegének számított, aztán a hatvanas években elterjedt Amerikában is, és onnantól nincs megállás, ma a világ egyik legnépszerűbb étele. A legtöbb recept sütőporos, Brüsszelben viszont sok vajjal és élesztővel készítik, és nem is sütik szögletes alakúra, hanem inkább kerek a formája. Persze a lényeg nem a forma, hanem a rácsos mintázat – ettől gofri a gofri. Az élesztős gofri elkészítése egy kicsit nagyobb macera, mint a sütőporosé, de az íze sokkal finomabb. Kívül ropog, belül pedig nem szivacsos, hanem lágy és selymes.

K. Gy.

FOTÓ: KALAS GYÖRGYI

1 A lisztet mérjük ki, szitáljuk át, tegyük hozzá a sót, a cukrot és a porélesztőt, majd mindent jól keverjük el!

2 Egy másik edénybe mérjük ki a tejet, törjük bele a tojást, és jól keverjük el!

3 Öntsük a tojásos keveréket a liszthez, és a robotgép dagasztó karjával jól keverjük el – ha ez nincs, akkor kézi robotgép is remek!

4 Ha a tészta elkeveredett, mehet hozzá a lágy vaj, ezt is jól keverjük el! Kissé folyékony tésztát fogunk kapni.

5 Kelesszük két órát, hogy a duplájára nőjön, olajozzuk ki a gofrisütőt, és mehet bele egy-egy tésztagombóc. Ez nem terül szét úgy, mint a sütőporos változat, és éppen ez benne a jó!

6 Mézzel, lekvárral, juharsziruppal vagy akár csokiszósszal is fogyaszthatjuk.

Hozzávalók:

- 250 g liszt
- 1,5 dl tej
- 1 tojás
- 1 zacskó porélesztő
- 60 g barna cukor
- 1 zacskó vaníliás cukor
- 80 g puha vaj
- 1 csipet só

Lassan járj, többet látsz!

A turizmus a világ egyik leggyorsabban fejlődő iparága, amely kitörési lehetőséget jelent számtalan térségnek. Ugyanakkor az egyik legnagyobb környezetszennyező is, részben saját maga pörgeti a klímaváltozást, és pusztítja el azt, ami a vonzerejét jelenti. Azt, hogy ez mennyire így van, a XII. kerületben is megtapasztalhatjuk. Pedig lehet máshogy is utazni és élményeket gyűjteni.

Sokan riogattak minket azzal, hogy a koronavírus-járvány után már nem olyan lesz az életünk, mint előtte volt. A turizmus szempontjából a pandémia előbb teljes leállást, ám később dinamikus fellendülést hozott.

Két évvel a karantén után a világ utasforgalma megközelítette a 2019-es szintet, majd azóta el is hagyta,

ugyanakkor az éves eloszlás mintázata jelentősen eltér a korábbiaktól.

MÁR NINCS HOLT SZÉZON

Aki most a belvárosban sétál, az kénytelen szembesülni a külföldi utazók tömegével. Holott december van, és az idő sem jó. Az egész világon megfigyelhető, hogy a korábban holt szézonnak nevezett időszakokban is benépesednek a városok. Nyáron a mediterrán tengerpartok, amelyek évszázadokon át felüdülést biztosítottak a megfáradt európaiaknak, immár kevésbé vonzzák az embereket. A 40 fok feletti hőhullámok, az

állandósuló szárazság és az erdőtüzek beárnyékolják a nyaralás élvezetét.

Télen sem jobb a helyzet, hiszen egyre nagyobb kihívás – minőségi – havat találni a ma még jól csengő nevű síterepéken. Ha pedig már sem a nyár, sem a tél nem a régi, akkor maradnak a mellékszezon hónapjai, amik sokszor kellemesebb alternatívát kínálnak – bár újabban ilyenkor is garantált a tömeg.

„Egy elhagyott ciprusi fővenyen kiterítettem a törülközőmet, és bámultam a hullámokat. Aztán a langyos homokba túrtam, és valamiben megakadt a kezem. Egy öngyújtó alig felismerhető maradványa volt.

A törülközőn ülve pár perc alatt maréknyi színes műanyagszemetet szedtem össze”

– meséli döbbenten egy utazó. És ez a szemét nem ott került a tengerbe, hanem ezer kilométerekkel odébb. Ma már nincs olyan világvégi partszakasz, ahol ne játszódhatna le hasonló szomorú eset.

DIGITÁLIS NOMÁD AZ ANDOKBAN

Azokat a munkavállalókat nevezik digitális nomádoknak, akik bárhol el tudják végezni a munkájukat, ahol internet van. Ők ugyanúgy dolgozhatnak egy ausztrál korallzátony felett ringatózó hajó fedélzetéről, mint az Andok egyik csendes hegyi falujából, vagy éppen Délkelet-Ázsia egy trópusi turistaparadisomából. Sokan közülük a kellemes, biztonságos és megfizethető helyeket részesítik előnyben, ezért jönnek hónapokra Budapestre (is). Számukat tízezres nagyságrendűre becsülik.

A szemét azonban csak a tömegturizmus egyik következménye. Ott van a repülőgépek okozta zaj- és levegőszennyezés, ami üvegházhatású gázokkal telíti a légkört. Vagy a hotelek döbbenetes, kisebb településekkel vetekedő víz- és energiafogyasztása. Az újabb és újabb élmények után kutató turistaipar pedig mindinkább bekebelezi a világot, és egyre kevesebb természeti területet hagy érintetlenül.

FENNTARTHATÓ TURIZMUS

Nem kell beállni a sorba, mert van alternatíva annak, aki nem szívesen köti össze saját pihenését a környezet pusztításával. A turizmusnak ez a ma még keskeny szelete a jövő megkerülhetetlen utazási módja lesz, mert egyre többen gondolják úgy, hogy nem történhet felelőtlenül a pihenés, az élmények gyűjtése.

A repülőgépek levegőszennyezése mérhetetlen károkat okoz

Vonattal is eljuthatunk gyönyörű tájakra

Az új irányt három pillér határozza meg. A környezeti fenntarthatóság a természeti erőforrások felelős igénybevétele, a biodiverzitás megőrzését és a szennyezések csökkentését célozza. A társadalmi-kulturális fenntarthatóság tekintettel van a fogadó közösségek érdekeinek tiszteletben tartására, a kulturá-

lis örökség és a hagyományos értékek megőrzésére. A gazdasági fenntarthatóság pedig hosszú távon kínálja a turizmusból származó pénzügyi előnyök igazságos elosztását a helyi közösségek között.

A hangzatos irányelveket nem is olyan nehéz lefordítani a hétköznapi gyakorlatra. Jobb a repülő helyett a vonat; valódi kapcsolódást ígér a zsúfolt tengerpart helyett a hazai természeti környezet; válasszunk egy kis célterületet, és ott időzzünk a kimerítő körutazások helyett. Hosszan sorolhatnánk tovább.

A „slow tourist” (magyarul: lassú utazó)

sétatávolságot bejárva, esetleg egy bicikli nyergéből fedezi fel az eldugott kincseket,

személyes élményeket gyűjt, és valós kapcsolatba kerül a célterületen élőkkel, legyenek azok emberek vagy növények és állatok. Szívesen megkóstolja a hely-

ben termő alapanyagokból készült tájegységi ízeket, míg tűzijáték és stroboszkóp helyett a madarak esti dalában és a szomszéd domboldalról származó szőlő nedűjében leli örömét.

APOKALIPSZIS A NORMAFÁNÁL

A tömegturizmus pusztítása nem a távoli vidékek problémája, elég egy kellemes nyári estén felfedezkedni a Normafához. Noha itt (többségében) helyiek keresik a rekreáció lehetőségét, mégis megdöbbentő látni az Anna-réten égő tucatnyi tábortűzet, belehallgatni a hangzavarba, és még elképesztőbb szembesülni az éjszaka távozók tömegével az Istenhegyi úton, ahol a reggeli csúcsot idéző tumultus alakul ki. Nem is beszélve a felkelő nap sugarainál megmutatkozó hulladékhegyekről.

Ezt hívják túlhasználatnak, amit a szárazságban sorozatosan és kíméletlenül kitaposott vadvárosos rét már nem tud tolerálni. Kopottan, szinte élettelenül itt marad nekünk, az éjszakai zajterheléssel és a szeméttel együtt.

Barta István

Életre kelnek a bábok a meseösvényen

Bábos környezeti nevelési séták helyszíne volt a közelmúltban a felújított Kis-sváb-hegyi meseösvény. A gyerekek Mimóval, Csipekkel, Ficakkal és barátaikkal járták végig a különleges útvonalat, és a meglevenedő bábok segítségével tehették próbára érzékszerveiket.

Nem először tartott élménypedagógiai programot a Bábozd Zöldre Környezeti Nevelési Egyesület a XII. kerületben, hiszen a Kis-sváb-hegyi meseösvény már 2017 óta várja a családokat és a gyerekcsoportokat. A táblák talán kevésbé feltűnőek, ám az ösvényen állodogáló négy

szoborra – katica, a kardoslepke hernyója, csiga és gyík – minden arra sétáló jól emlékszik.

Bár nem látszik rajtuk, de különleges technikával készültek, mert a belsejükben hulladék lapul, ugyanis létrehozóik üres PET-palackokra feszítették a dróthálót, amit könnyített be-

tonnal tapasztottak, így nyerték el végső alakjukat a kis alkotások. Ezekkel az állatokkal egybeként a természetvédelmi területen is találkozhatunk, élőben.

Az Agrárminisztérium természet- és környezetvédő civil szervezetek részére kiírt pályázata biztosított lehetőséget három délelőtti során összesen tizenkét gyerekcsoport, óvodások és iskolások vezetésére. Zugligről és a Börzsöny túoldaláról, Bernecebarátiból is érkeztek gyerekek, akik a mesés séta után mind szívesen kipróbálták az izgalmas, tematikus játékokat a Pethényi úti játszótéren. Az idei programokkal messzemenőig megvalósult az egyesület hitvallása, miszerint a meseösvények „álljanak és éljenek!” Egy céges rendezvény segítségével nyáron megújultak az elemek, azaz állnak, a vezetések alkalmával pedig vidám élettel teltek meg.

Néha még a bábok is életre kelnek, legalábbis a legkisebbek szemében. Gyakran ugyanis annyira belemerül-

nek a beszélgetésbe a figurákkal, hogy teljesen megfeledkeznek arról, aki mozgatja őket, és a hangjukat kölcsönözi nekik – idézte fel Tamasi Dóra, az egyesület munkatársa.

A pályázatnak köszönhetően a hegyvidéki meseösvény komplex élménypedagógiai csomagja egy foglalkoztató füzettel és hanganyaggal egészül ki a közeljövőben. A füzet a honlapon keresztül is elérhető lesz (zoldre.hu). A táblákra kihelyezett QR-kódok segítségével az odalátogatók meghallgathatják majd az egyesület meserője, Gál Noémi történetét Victor András előadásában, és ugyanezt megtehetik otthon, fotelben üldögélve, a weboldalról. A fejlesztések kiterjednek egy jobban használható térkép elkészítésére is, amely a tájékozódást segíti a hegyn.

A meseösvény az év bármely időszakában bejárható, akár önállóan is. Ha pedig valakinek nagyon megtetszett a tematikus, mesével fűszerezett,

szabadtéri családi program, akkor a közelben, a Sas-hegyen és a Kiscelli parkerdőben lévő útvonalakat is kipróbálhatja. A gyerekek természetesen min-

vők kézműveskedhettek is. Ezek a rendezvények jövőre folytatódhatnak, várhatóan 2026. február 7-én a MOMkultban lesz egy bábelőadás, február 14-én pedig

A felnövő generáció a játékelményeken keresztül ismerkedik a környezeti értékekkel

A gyerekek gondolkodása egy fenntarthatóbb és harmonikusabb világ felé vezethet

den ösvényen találkozhatnak Mimóval és Csipekkel, de a séták tematikája és kialakítása mindenütt más.

A Bábozd Zöldre Környezeti Nevelési Egyesület a közelmúltban a Barabás-villában és az Ugocsa utcai könyvtárban tartott bábos ökomese-kuckót, azaz játékos környezeti nevelési programokat, amelyeken a résztve-

a Budapest Music Center ad otthont az egyesület és a Liszt Ferenc Kamarazenekar közös előadásának. Ha tehát valakit csak a zord időjárás tart vissza attól, hogy bábfigurákkal találkozjon, akkor ezt a tavaszi kikelet előtt is megteheti az egyesület honlapján meghirdetett eseményeken.